

บทที่ 4

งานข่าวโทรทัศน์ระหว่างปี พ.ศ. 2525 - 2538

หลังจาก สถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ ก็ได้ขยายการติดตั้งสถานีเครือข่ายออกไปทั่วประเทศ ทำให้งานด้านสื่อสารมวลชนของประเทศไทยเริ่มเกิดการเปลี่ยนแปลงในทิศทางต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในงานข่าวโทรทัศน์ที่เริ่มปรากฏการทดลองปรับปรุงในปี พ.ศ. 2527 ก่อนที่จะเกิดพัฒนาการครั้งสำคัญในปี พ.ศ. 2528 ตามมา

พัฒนาการของงานข่าวโทรทัศน์ระหว่างที่ศึกษา สามารถจัดแบ่งออกเป็น 4 ช่วงเวลา โดยคำนึงถึงลักษณะของพัฒนาการที่เกิดขึ้นเป็นสำคัญ คือ

ช่วงที่ 1 พ.ศ. 2525 – 2527 ระยะทดลองปรับปรุงรายการข่าวของสถานีโทรทัศน์

ระหว่าง พ.ศ. 2525 – 2527 สถานีโทรทัศน์ในประเทศไทยทุกสถานียังคงผลิตรายการข่าวตามรูปแบบที่เคยปฏิบัติมา เพราะรายการข่าวโทรทัศน์เป็นรายการภาคบังคับที่สถานีต้องออกอากาศเกริกเกียรติ พันธุ์พิพัฒน์ และคณะ ได้สรุปสถิติเวลาการออกอากาศรายการข่าวโทรทัศน์ว่า สถานีโทรทัศน์แต่ละช่องใช้เวลาสำหรับการเสนอรายการข่าวโดยเฉลี่ยไม่ถึง 30 นาทีต่อวัน คือ ช่อง 3 เสนอข่าว 23.1 นาที ช่อง 5 เสนอข่าว 30 นาที ช่อง 7 ให้เวลา 20.5 นาที ขณะที่ช่อง 9 ซึ่งนำเสนอข่าวมากที่สุดก็เพียง 32 นาทีเท่านั้น

เมื่อเวลาในการออกอากาศรายการข่าวนั้นน้อย ช่อง 5 และ ช่อง 7 จึงทำการซื้อข่าวโทรทัศน์จาก สำนักข่าวไทย ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ผลิตข่าวโทรทัศน์ให้แก่ ช่อง 9 มาเลือกออกอากาศเป็นส่วนใหญ่ ในขณะที่ ช่อง 3 ซึ่งเป็นสถานีที่ได้รับสัมปทานจากองค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย (อ.ส.ม.ท.) อยู่แล้วก็ได้ทำการเสนอข่าวประจำวันร่วมกับช่อง 9 การผลิตข่าวโทรทัศน์เองของ ช่อง 3 ช่อง 5 และ ช่อง 7 จึงมีไม่มากนัก ช่อง 9 จึงเป็นสถานีหลักที่ผลิตรายการข่าวโทรทัศน์ในช่วงระยะเวลานี้

พิสิฐู กীরติการกุล นักข่าวของช่อง 7 และ จิระ ห้องสำเร็จ นักข่าวของ ช่อง 9 ในช่วงเวลาที่ศึกษา ให้สัมภาษณ์ตรงกันว่า ระหว่างปี พ.ศ. 2525 – 2527 ฝ่ายข่าวทั้งช่อง 7 และ ช่อง 9 ยังเป็นแผนกเล็ก มีจำนวนพนักงานไม่กี่คนประกอบไปด้วย หัวหน้าฝ่ายข่าว และ นักข่าว 2-3 คน เท่านั้น ทั้งหมดเป็นพนักงานประจำของสถานี ได้รับเงินเดือนและเบี้ยเลี้ยงในการออกไปทำข่าวจึงต้องปฏิบัติตามกรอบนโยบายของสถานีอย่างเคร่งครัด

ฝ่ายข่าวของทุกสถานียังไม่มีกรแบ่งออกเป็นสายข่าวประเภทต่าง ๆ อย่างชัดเจน นักข่าวต้องสามารถออกไปทำข่าวได้ทุกประเภทตามที่ได้รับมอบหมายจากหัวหน้าฝ่ายข่าว ยังไม่มีการจัดตั้งทีมข่าวเต็มรูปแบบ ในการออกไปถ่ายทำข่าวโทรทัศน์แต่ละครั้ง นักข่าวจะต้องไปประสานงานกับฝ่ายช่างภาพและฝ่ายยานยนต์ซึ่งเป็นหน่วยงานส่วนกลางของสถานี เพื่อขอคิวช่างภาพและพนักงานขับรถล่วงหน้า ข่าวโทรทัศน์จึงมักเป็นข่าวที่ต้องทราบกำหนดการก่อน เช่น ข่าวการแถลงการณ์ของรัฐ หรือ กิจกรรมต่าง ๆ ของบุคคลสำคัญทางการเมือง การออกไปผลิตข่าวที่เกิดขึ้นอย่างกะทันหัน เช่น อุบัติภัย มีไม่มากนัก ส่วนข่าวต่างประเทศสถานีจะทำการซื้อจากสำนักข่าวต่างประเทศแล้วนำมาแปลออกอากาศเฉพาะบางข่าวที่เห็นว่าน่าสนใจเท่านั้น

“ตอนแรกไม่ได้แบ่งชัดเจนครับ ก็ General ทำได้ทุกข่าว ไม่ได้แบ่งชัดเจนนะว่า ใครต้องทำอะไร เหตุการณ์ตรงนั้นเกิดขึ้น เหตุการณ์ตรงไหนน่าสนใจเราก็ไปทำ ใครว่างก็ออกไป นักข่าว ทำได้ทุกสาขา”

(จิระ ห้องสำเร็จ , สัมภาษณ์ , 3 กุมภาพันธ์ 2548)

ในการผลิตงานข่าว ฝ่ายข่าวช่อง 9 และ ช่อง 7 จะประชุมเพื่อคัดเลือกข่าวที่จะออกไปถ่ายทำ โดยแหล่งข่าวคือ หน่วยงานราชการหรือองค์กรต่าง ๆ เมื่อสรุปเลือกข่าวซึ่งส่วนใหญ่เป็นการรายงานเรื่องราวตามหมายข่าวที่ได้รับมา หัวหน้าฝ่ายข่าวจะมอบหมายให้นักข่าวออกไปทำข่าว โดยกำหนดประเด็นในการทำข่าวให้ นักข่าวมีส่วนในการกำหนดประเด็นนำเสนอไม่มากนัก และไม่สามารถผลิตข่าวนอกประเด็นได้ หลังได้รับมอบหมาย นักข่าวก็จะประสานงานกับฝ่ายช่างภาพและฝ่ายยานยนต์เพื่อนัดหมายออกไปถ่ายทำข่าวโทรทัศน์

พิสิฐู ยังให้สัมภาษณ์ว่า การผลิตข่าวโทรทัศน์ในช่วงเวลานี้เป็นการทำงานแบบแยกส่วนระหว่าง ฝ่ายข่าว กับ ฝ่ายช่างภาพ การผลิตข่าวของ ช่อง 7 แผนกช่างภาพเป็นแผนกที่มีความสำคัญที่สุดเพราะเป็นผู้ที่มีความรู้ในด้านเทคนิคการถ่ายทำซึ่งยังคงใช้ฟิล์มภาพยนตร์ในการผลิตงานข่าวโทรทัศน์ ดังนั้น เพื่อประหยัดต้นทุนค่าฟิล์ม และ เพื่อความสะดวกในขั้นตอนการตัดต่อก่อนออกอากาศ หัวหน้าช่างภาพจะเป็นผู้กำหนดรูปแบบภาพข่าวแก่ช่างภาพที่ออกไปถ่ายทำภาพ

ข่าว โดยคำนึงถึงความประหยัดและความสะดวกในการติดต่อเป็นสำคัญ จนบางครั้ง หัวหน้าช่างภาพจะเป็นผู้มีส่วนสำคัญในการคัดเลือกข่าวที่จะออกไปถ่ายทำด้วย

“ตอนนั้นยังใช้ฟิล์มภาพยนตร์ขนาด 16 ม.ม. มาทำข่าว โดยมีกระดานข่าวว่าจะไปถ่ายอะไรบ้าง โดยหัวหน้าช่างภาพจะเป็นคนทำหมด เพราะพวกช่างภาพจะเป็นคนรู้เทคนิคการถ่ายทำ และ หัวหน้าช่างภาพสามารถบอกได้ว่าจะถ่ายข่าวนี้มากี่ฟุต คือ ช่างภาพเค้าทำงานจนชำนาญรู้ว่า ข่าวหนึ่งให้ถ่ายประมาณ 1 – 1 นาทีครึ่ง จะได้ไม่ต้องติดต่อไม่ต้องใช้เวลาในการล้างฟิล์มนาน”

(ลาวัญญ์ จิระสุระเดช , สัมภาษณ์ , 15 ธันวาคม 2547)

หลังจากนักข่าวออกไปทำข่าวที่ได้รับมอบหมายแล้ว ก็จะกลับมาที่สถานีเพื่อเขียนบท ส่วนช่างภาพก็จะเป็นผู้ล้างติดต่อฟิล์มเพื่อรอกออากาศในช่วงเวลารายการข่าว คือ เวลา 20.00 น. ของทุกวัน โดยเวลาในการออกอากาศนี้เป็นไปตามหนังสือเวียนของ คณะกรรมการบริหารวิทยุกระจายเสียง และ วิทยุโทรทัศน์ (กบว.) ปี พ.ศ. 2520 ที่มีมติให้สถานีโทรทัศน์ทุกช่องต้องนำเสนอข่าวพร้อมกันในเวลา 20.00 น. (ดวงทิพย์ วรพันธุ์, 2531 : 19) ยกเว้น ช่อง 9 ที่นำเสนอรายการข่าวมากกว่าสถานีอื่น คือ “ข่าวรับอรุณ” ในเวลา 6.00 – 7.00 น. ทุกวันจันทร์ – ศุกร์ ซึ่งเริ่มออกอากาศในปี พ.ศ. 2523 และ “ข่าวสั้นทันโลก” หรือ รายการข่าวภาคเด็กที่ออกอากาศในเวลา 23.30 น. ตั้งแต่ พ.ศ. 2526 โดยเป็นการรวบรวมสรุปข่าวที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน นำเสนอเป็นรายการสุดท้ายก่อนปิดสถานี (หนังสือที่ระลึกวันสื่อสารแห่งชาติ , 2544)

งานข่าวโทรทัศน์ที่ปรากฏในช่วงเวลานี้ จึงเป็นเพียงการรายงานเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น นำเสนอข่าวที่เกี่ยวกับราชการการเมืองเป็นหลัก วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เรื่อง “การวิเคราะห์ข่าวเมืองหลวง ข่าวท้องถิ่น ข่าวระดับชาติ ในรายการข่าวโทรทัศน์ไทย” โดยคุณากร เพชรคง (2533) ให้ข้อมูลตรงกับการให้สัมภาษณ์ของ ดร.สมเกียรติ อ่อนวิมล และ คุณทินรัตน์ สัจจาพิทักษ์ ว่า ทุกสถานียังไม่ให้ความสำคัญกับการออกอากาศรายการข่าวโทรทัศน์ โดยสามารถแบ่งเนื้อหาข่าวโทรทัศน์ออกเป็น 2 ประเภท คือ

ก. ข่าวที่ออกอากาศทุกวัน

ข่าวประเภทนี้เป็นการรายงานเหตุการณ์ความเคลื่อนไหวที่เกี่ยวข้องกับ 2 สถาบัน คือ สถาบันพระมหากษัตริย์ และ สถาบันการเมืองการปกครอง การรายงานข่าวจะยึดตัวบุคคลเป็น

สำคัญ โดยเป็นการรายงานถึงกิจกรรมของบุคคลในข่าว ซึ่งใช้เวลาในการนำเสนอข่าวประเภทนี้มากกว่า 70% ของเวลาการนำเสนอข่าว ข่าวหลักสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. ข่าวในพระราชสำนัก ได้แก่ ข่าวเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และ พระบรมวงศานุวงศ์ชั้นสูง เป็นข่าวที่ถูกจัดลำดับให้ออกอากาศเป็นข่าวแรกของทุกวันในเวลา 20.00 น.
2. ข่าวการเมือง หมายถึง ข่าวที่เกี่ยวข้องกับบุคคล หรือ องค์กรหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีส่วนร่วมในการบริหารประเทศ แบ่งได้เป็น
 - 2.1 ข่าวเกี่ยวกับกิจกรรมของรัฐบาล คณะรัฐมนตรี และ ส่วนราชการต่าง ๆ เช่น การเปลี่ยนแปลงโยกย้ายตำแหน่งข้าราชการ การออกกฎหมาย การประชุมคณะรัฐมนตรี รัฐสภา
 - 2.2 ข่าวเกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ ของพรรคการเมือง และ นักการเมืองที่เกี่ยวข้องกับชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในวงกว้าง เช่น กิจกรรมการหาเสียงเลือกตั้ง
- ข. ข่าวที่ไม่ได้มีการออกอากาศทุกวัน
 1. ข่าวประเภทนี้เป็นข่าวที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ทั่ว ๆ ไปที่เกิดขึ้นในสังคม ส่วนใหญ่จะเป็นการรายงานความเคลื่อนไหวที่เกิดขึ้น ซึ่งจะมีการทำข่าวออกอากาศก็ต่อเมื่อมีเหตุการณ์สำคัญเกิดขึ้นเท่านั้น ยังไม่ได้รับการจัดให้มีการออกอากาศเป็นช่วงเวลาแน่นอน ทำให้บางวันไม่มีข่าวประเภทนี้การออกอากาศ เช่น ข่าวเศรษฐกิจ หมายถึง ข่าวทั้งหมดที่เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ ชีวิตความเป็นอยู่ สภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ และ สภาพทางภูมิศาสตร์ทั้งหมดที่อาจส่งผลต่อการประกอบอาชีพของประชาชนในทุกภูมิภาคของประเทศ โดยเลือกรายงานเฉพาะข่าวสำคัญเท่านั้น เช่น ราคาน้ำมัน อัตราการว่างงาน การรายงานข่าวประเภทนี้ส่วนใหญ่ยังคงเป็นการประชาสัมพันธ์ผลงานของรัฐบาลในการแก้ปัญหาต่าง ๆ
 2. ข่าววัฒนธรรม หมายถึง ข่าวที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมของกลุ่มคนในท้องถิ่นต่าง ๆ ไปจนถึง กิจกรรมการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างชาติ เช่น กิจกรรมงานเทศกาลกินเจที่ จังหวัดภูเก็ต , งานเผาเทียนเล่นไฟที่จังหวัดสุโขทัย ข่าวประเภทนี้จะมีรายงานในช่วงเทศกาลสำคัญต่าง ๆ

3. ชาวพัฒนา หมายถึง ชาวที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า ทั้งในด้าน การเมือง และ เศรษฐกิจ เช่น เทคโนโลยีใหม่ๆในการผลิต การศึกษา สุขภาพอนามัย และ ชาวพยากรณ์อากาศ
4. ชาวสังคม หมายถึง ชาวอื่น ๆ นอกเหนือไปจากชาว 3 ประเภทแรก แต่อยู่ในความสนใจของประชาชน และ อาจส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชน เช่น กิจกรรมการเฉลิมฉลองของบุคคลสำคัญ หรือ การจัดงานรับบริจาคเพื่อสาธารณกุศลขององค์การต่าง ๆ

เนื้อหาของข่าวโทรทัศน์ของทุกสถานีในระหว่างปี พ.ศ. 2525 – 2528 จึงเป็นเรื่องที่ไม่เกี่ยวข้องกับชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนมากนัก จะเน้นการรายงานความเคลื่อนไหวของกลุ่มบุคคลสำคัญของรัฐเป็นสำคัญ เนื้อหาข่าวโทรทัศน์จะนำเสนอไปตามกรอบที่รัฐบาลกำหนดไว้ คือ เนื้อหาข่าวเป็นการสื่อสารทางเดียวในเรื่องที่รัฐต้องการแจ้งสู่สาธารณชน จากหนังสือที่ระลึกครบรอบ 14 ปี อ.ส.ม.ท. กล่าวถึงเนื้อหาข่าวโทรทัศน์ที่ออกอากาศในขณะนั้นว่า เป็นข่าวที่ตอบสนองมีวัตถุประสงค์สำคัญ 3 ประการ

1. เป็นข่าวเพื่อสร้างความจงรักภักดี ความรักชาติ ความสามัคคีระหว่างคนในชาติ เช่น การรายงานพระราชกรณียกิจต่าง ๆ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว การจัดงานวันแม่แห่งชาติ การรายงานการจัดงานด้านพุทธศาสนา เช่น พิธีเวียนเทียนในวันเข้าพรรษา วันวิสาขบูชา การจัดงานเมอลิดกลาง เป็นต้น
2. เป็นข่าวเพื่อสร้างความมั่นคงต่อการปกครองประเทศ เช่น การรายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร การรายงานภารกิจของนายกรัฐมนตรี การแก้ปัญหาของกระทรวงต่าง ๆ เป็นต้น
3. ต้องเสนอข่าวโดยคำนึงถึงการทำให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างรัฐบาลกับประชาชน โดยเฉพาะงานของรัฐบาลที่ปฏิบัติและส่งผลกระทบต่อประชาชน

เมื่อการนำเสนอข่าวในประเทศมุ่งประชาสัมพันธ์ผลงานของรัฐบาล กิจกรรมของหน่วยงานรัฐ กระทรวง ทบวง กรม ทำให้นักข่าวไม่จำเป็นต้องคำนึงถึงการนำเสนอมุมมองในประเด็นด้านอื่น เพียงแค่ผลิตข่าวตามที่ได้รับมอบหมายเท่านั้น ซึ่งมีส่วนทำให้ผู้ชมไม่สนใจที่จะติดตามรายการข่าวโทรทัศน์ เพราะเห็นว่าข่าวเป็นเรื่องไกลตัว ไม่เกี่ยวข้องกับชีวิตความเป็นอยู่ประจำวันของตนเอง

ลำดับการนำเสนอข่าวโทรทัศน์ ทุกสถานีนำเสนอตามความสำคัญของบุคคลในข่าวเป็นหลัก โดยเริ่มต้นจาก ข่าวในพระราชสำนัก ข่าวทางราชการ ข่าวพิธีการ ข่าวกิจกรรมของบุคคลสำคัญของคณะรัฐบาล ซึ่งเป็นข่าวที่มีการออกอากาศทุกวัน ส่วนข่าวประเภทอื่นที่นำเสนอเพียงบางวันจะจัดลำดับตามความน่าสนใจของเหตุการณ์ข่าว

ผู้อ่านข่าวในระยะนี้จึงไม่ใช่คนข่าวที่ออกไปทำข่าวด้วยตนเอง ไม่จำเป็นต้องมีความรู้ในเรื่องของข่าวที่อ่าน แต่สถานีจะคัดเลือกโดยเน้นผู้อ่านข่าวที่มีความสามารถทางด้านการอ่านออกเสียงภาษาไทยได้ชัดเจน อักษรถูกต้อง จังหวะจะโคนในการอ่านดีมีการเน้นการออกเสียงหนักเบาพอเหมาะพอควร บุคลิกเป็นผู้มีอาวุโส น่าเชื่อถือ น้ำเสียงไพเราะ มาเป็นผู้อ่านข่าว ส่วนใหญ่จะเป็นนักพากย์ละคร หรือ พิธีกรมาก่อน เช่น คุณพิชัย วาสนาสง , คุณอาคม มกรานนท์ , คุณพทุทธ์ อุปถัมภานนท์ , คุณสมชาย มาลาเจริญ

"ในขณะนั้นเราเรียกว่า "ข่าวแห้ง" คือ ไม่มีการรายงานข่าวหน้าทีวี เป็นเพียงบทข่าว และมีนักพากย์เป็นคนอ่านข่าวทับภาพนิ่ง หรือ ภายนตร์ข่าว ตอนนั้นมีนักพากย์ของช่องเป็นคนอ่านข่าว รู้สึกว่าจะชื่อ "พี๊ด" ยังไม่มีผู้ประกาศข่าวหน้าทีวี จำไม่ได้ว่าตอนไหนเริ่มมีคนมาอ่านข่าว จำไว้แต่ว่าต่อมามีนักข่าวมาอ่านแต่ตอนโปรยหัวข่าว ซึ่งเป็นการอัดเสียงจากห้องเทปโดยตรง"

(ลาวัญญ์ จิระสุรเดช , สัมภาษณ์ , 15 ธันวาคม 2547)

นอกจากนั้น ภาพข่าวโทรทัศน์ที่นำเสนอในช่วงเวลานี้ก็เป็นเพียงภาพเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ไม่จำเป็นต้องสื่อความหมายชัดเจน บางครั้งก็สามารถใช้ภาพนิ่งหรือภาพสไลด์ที่มีอยู่ในคลังภาพมาเป็นภาพข่าวแล้วให้ผู้อ่านข่าวอ่านข่าวตามบทบรรยายเท่านั้น

พทุทธ์ อุปถัมภานนท์ (2530) ผู้ทำหน้าที่ด้านการอ่านข่าวมาตั้งแต่ พ.ศ. 2510 - 2528 บันทึกว่า การออกอากาศรายการข่าวของ ช่อง 9 ยังไม่มีห้องสำหรับอ่านข่าวออกอากาศโดยเฉพาะ เวลาอ่านข่าวจะจัดโต๊ะหนึ่งตัวและมานั่งเข้มนเป็นฉากหลัง โดยใช้ห้องส่งร่วมกับการผลิตรายการอื่น เวลาออกอากาศจึงต้องหยุดกิจกรรมอื่นในห้องส่งก่อน เช่น การจัดฉาก หรือ แสง สี เสียง เพื่อให้ผู้อ่านข่าวสามารถรายงานข่าวโดยไม่มีเสียงรบกวน ในขณะที่สถานีอื่นก็มีการรายงานข่าวในรูปแบบที่คล้ายคลึงกัน

ต่อมาใน พ.ศ. 2527 เป็นครั้งแรกในช่วงเวลาที่ศึกษาที่ปรากฏพัฒนาการของงานข่าวโทรทัศน์อย่างชัดเจน คือ การที่สถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 โดย คุณชาติเชื้อ กรรณสูตร ผู้บริหารสถานีในขณะนั้นได้มีแนวคิดที่จะปรับปรุงรายการข่าว จึงได้เลือกข่าวเศรษฐกิจซึ่งเคยเป็นข่าวที่มีการออกอากาศเป็นบางวันมาทดลองผลิตออกอากาศทุกวัน วันละ 5 นาที เพื่อทดสอบปฏิกิริยาตอบรับของผู้ชม การเลือกข่าวเศรษฐกิจมาเป็นข่าวทดลองอาจจะเป็นเพราะกลุ่มผู้บริหารสถานีในขณะนั้นที่มีความสัมพันธ์อันดีกับกลุ่มทุน คือ กลุ่มธนาคารกรุงศรีอยุธยา จึงได้คัดเลือกข่าวเศรษฐกิจมาทดลอง

ลาวัณย์ นักข่าวเศรษฐกิจ ช่อง 7 ในขณะนั้นให้สัมภาษณ์ว่า การผลิตข่าวเศรษฐกิจเพื่อออกอากาศเป็นประจำทุกวัน ทำให้ช่อง 7 ต้องมีบุคลากรที่ทำหน้าที่ผลิตข่าวเศรษฐกิจโดยเฉพาะ จึงได้คัดเลือก คุณลาวัณย์ จิระสุรเดช ซึ่งเป็นพนักงานฝ่ายข่าวในขณะนั้นให้มาเป็นนักข่าวเศรษฐกิจ และ รับสมัครนักข่าวเศรษฐกิจเพิ่มอีกหนึ่งคน คือ คุณนิรมล เมธีสุวกุล เป็นที่น่าสังเกตว่า ทั้งสองคนเป็นผู้ที่มีภูมิหลังทางการศึกษาในด้านงานสื่อสารมวลชน เพราะทั้งคู่สำเร็จการศึกษาจาก คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไม่ใช่รับสมัครจากผู้สมัครทั่วไปเช่นเดิม

"หลังจากที่เข้าไปได้ประมาณ 1 เดือน สถานีก็มีนโยบายทำข่าวเศรษฐกิจ โดยน่าจะมาจาก คุณชวน รัตนรักษ์ มีการตั้ง คุณบุญเต็ม ธเนศวงศ์ เป็นผู้จัดการฝ่ายพัฒนาซึ่งรับมอบหมายมาจากคุณชาติเชื้อโดยตรง พี่ก็เลยสนใจทำข่าวเศรษฐกิจ โดยกำหนดให้มีข่าวเศรษฐกิจ 5 นาที ช่วงข่าว 2 ทุ่ม หลังข่าวหลักกับข่าวเกษตร ก็ประมาณ 2 ทุ่ม 25 ตอนนั้นจะเป็นการรายงานตลาดหุ้น น่าจะเป็นครั้งแรกในประเทศไทย อาจเพราะคุณชวนเป็นประธานธนาคารกรุงศรีอยุธยา อันนี้ไม่แน่ใจ เพราะนโยบายไม่ได้ระบุชื่อ และตอนนั้นหนังสือพิมพ์เศรษฐกิจพวกฐานเศรษฐกิจอะไรก็เพิ่งเริ่ม หนังสือพิมพ์ทั่วไปมีข่าวเศรษฐกิจก็ไม่ฮือฮา"

(ลาวัณย์ จิระสุรเดช , สัมภาษณ์ , 15 ธันวาคม 2547)

นิรมล นักข่าวเศรษฐกิจอีกคนของ ช่อง 7 ให้ข้อมูลว่า แม้จะมีการผลิตข่าวเศรษฐกิจออกอากาศทุกวัน แต่ช่อง 7 ก็ยังไม่มีการจัดตั้งทีมข่าวอย่างเต็มรูปแบบ เพราะมีแต่นักข่าวที่ทำหน้าที่ผลิตข่าวเศรษฐกิจโดยเฉพาะเท่านั้น ส่วนทีมงานผลิตข่าว คือ ฝ่ายศิลป์ ช่างภาพและพนักงานขับรถ ยังคงเป็นส่วนกลางของสถานีเช่นเดิม ทำให้การทำงานของทีมข่าวเศรษฐกิจในขณะนั้นไม่สะดวกคล่องตัวเท่าที่ควร

ในการผลิตข้าวเศรษฐกิจ ทั้งลาวัลย์และนิรมลพยายามหารูปแบบการนำเสนอให้น่าสนใจว่าการอ่านบทบรรยายธรรมดา จากการสัมภาษณ์พบว่า ในขณะที่นั้นทีมข่าวมีความพยายามที่จะใช้แผนภาพ กราฟวงกลม เข้ามาประกอบในการรายงานข่าว แต่ก็ไม่สามารถทำได้ทุกวัน เพราะต้องขอความร่วมมือจากพนักงานฝ่ายศิลป์ แต่ก็ไม่ได้รับความร่วมมือมากนัก ด้วยแนวนโยบายในการบริหารสถานียังไม่ให้ความสำคัญกับการผลิตรายการข่าวมากนัก เพราะเป็นรายการที่แทบจะไม่สร้างรายได้ให้แก่สถานี พนักงานฝ่ายศิลป์จึงต้องทำงานหลักในด้านรายการบันเทิง เช่น ละคร เกมโชว์ ให้เสร็จก่อนจึงจะมาทำงานให้ฝ่ายข่าว รวมไปถึงการออกไปถ่ายทำข่าวก็ไม่สะดวก เพราะต้องรอตารางเวลาว่างของพนักงานขับรถ งานข่าวเศรษฐกิจที่นำเสนอจึงไม่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมากนัก

"ช่อง 7 นี้ บรรดาผู้สื่อข่าวก็อยู่กองหนึ่ง พนักงานขับรถก็อยู่กองยานยนต์ ช่างภาพก็อยู่กองช่างภาพ เพราะฉะนั้น ต่างคนต่างมา ทำงานขึ้นเดียวแล้วก็ไป เป็นการทำงานแยกส่วน เวลาจะออกไปทำข่าวทีหนึ่งต้องทำหนังสือขออนุญาตใช้รถ งานมันค่อนข้างแยกส่วนกัน ต้องประสานกับตำแหน่งต่าง ๆ

(นิรมล เมธีสุวกุล , สัมภาษณ์ , 13 ตุลาคม 2547)

หลังจากออกอากาศได้ไม่ถึงสัปดาห์ ช่อง 7 ก็ยกเลิกการนำเสนอข่าวเศรษฐกิจ เพราะเมื่อสถานีทำการสำรวจความนิยมของผู้ชมรายการโทรทัศน์ ข่าวเศรษฐกิจเป็นข่าวที่ผู้ชมให้ความสนใจน้อยมาก ประกอบกับปัญหาในด้านการบริหารจัดการที่ไม่มีรูปแบบชัดเจน ขาดหัวหน้างานดูแลควบคุมโดยเฉพาะ รวมถึงความไม่สะดวกในการผลิตชิ้นงานที่ขาดความคล่องตัวต้องประสานกับแผนกอื่นหลายแผนก สถานีจึงยกเลิกการผลิตข่าวเศรษฐกิจและไม่ปรากฏการปรับปรุงรายการข่าวอีกในช่วงเวลานี้

ช่วงที่ 2 พ.ศ. 2528 – 2529 พัฒนาการครั้งสำคัญของงานข่าวโทรทัศน์

ในปี พ.ศ. 2528 คุณชาญ มนุธรรม รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ผู้ดูแลงานด้านสื่อสารมวลชนในขณะนั้นมีแนวคิดที่จะปรับปรุงรายการข่าวโทรทัศน์ เพื่อให้ประชาชนหันมาสนใจชมข่าวมากขึ้นตามแนวนโยบายของรัฐบาล พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ ซึ่งให้ความสำคัญกับการนำเสนอข่าวสารสู่สาธารณะ ดังปรากฏในเอกสารในวันครบรอบ 12 ปี ขององค์การสื่อสารมวลชน พ.ศ. 2532 หน้า 53 ที่ระบุว่า รัฐบาลตระหนักถึงภารกิจและหน้าที่ด้านกิจการโทรทัศน์ในฐานะสื่อมวลชนของรัฐ ในอันที่จะทำให้ประชาชนทั่วประเทศสามารถรับชมรายการข่าวสาร สารคดีและบันเทิง ทางโทรทัศน์ได้อย่างเท่าเทียมกันทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคด้วยความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพสูงสุด

ดังนั้น คุณชาญจึงมีคำสั่งให้ ช่อง 9 อ.ส.ม.ท. เป็นผู้จัดทำโครงการปรับปรุงขยายการให้บริการข่าววิทยุโทรทัศน์ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคเสนอ และ เตรียมการที่จะปรับปรุงรายการข่าวของสถานี ซึ่งในขณะนั้นเอง ดร.สมเกียรติ อ่อนวิมล อาจารย์คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้ประกาศข่าวภาคดึกของ ช่อง 9 อยู่แล้วได้จัดทำโครงการขอปรับปรุงรูปแบบรายการข่าวภาคดึกเสนอต่อสถานี

ช่อง 9 จึงได้นำโครงการปรับปรุงรูปแบบการนำเสนอรายการข่าวภาคดึกที่ ดร.สมเกียรติ เสนอมาพิจารณา และนำโครงการของดร.สมเกียรติเสนอต่อรัฐมนตรีฯ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงรายการข่าวประจำวัน และโครงการปรับปรุงก็ได้รับอนุมัติให้สถานีปรับปรุงรายการข่าวได้ตามตามที่เสนอ

หลังโครงการได้รับการอนุมัติ ช่อง 9 จึงทำการว่าจ้าง บริษัท แปซิฟิค อินเทอร์เน็ตคอมมิวนิเคชัน จำกัด ภายใต้การนำของ คุณปีย์ มาลากุล ณ อยุธยา และ ดร.สมเกียรติ อ่อนวิมล ให้เข้ามาดำเนินการปรับปรุงรายการข่าวของสถานี การให้สัมภาษณ์ของ ดร.สมเกียรติ ตรงกับ วิทยานิพนธ์ของ สุมิตรา นคินทรบดี (2536) ที่ระบุว่า การเข้าไปปรับปรุงข่าวของ ช่อง 9 เป็นการทำสัญญา ระหว่าง รัฐบาล (ในนามของ สถานีโทรทัศน์ช่อง 9 อ.ส.ม.ท) กับ บริษัท แปซิฟิคฯ โดยมีระยะเวลาในสัญญา 5 ปี และให้ บริษัท แปซิฟิคฯ เริ่มต้นผลิตงานข่าวร่วมกับฝ่ายข่าวเดิมของช่อง 9 ตั้งแต่วันที่ 12 พฤศจิกายน พ.ศ. 2528 เป็นต้นไป

สัญญาการผลิตข้าวร่วมระหว่างช่อง 9 และ บริษัท แปซิฟิคฯ กำหนดให้บริษัทฯ ผลิตข้าวให้แก่สถานีวันละประมาณ 5 - 10 ข้าว ซึ่งเป็นข้าวที่ไม่ใช่ข้าวประเภทเดียวกับที่ฝ่ายข้าวของสถานีผลิตอยู่แล้ว โดย บริษัทฯ ได้รับผลตอบแทนเป็นเงินค่าจ้างในการผลิตงานข้าวหนึ่งแสนบาทต่อเดือนกับเวลาโฆษณา 2 นาทีครึ่ง

“ช่อง 9 จ่ายผม 1 แสนบาทต่อเดือน พร้อมกับให้เวลาโฆษณา 2 นาทีครึ่ง โดยเราจะต้องทำข้าวป้อนช่อง 9 จำนวน 8 ขึ้นต่อวัน ซึ่งไม่ใช่ข้าวที่เกี่ยวกับการเมืองหรือนโยบายรัฐบาล”

(บทสัมภาษณ์ ปิยะ มาลากุล ณ อยุธยา นิตยสารคู่แข่ง เมษายน 2529)

การผลิตข้าวร่วมระหว่างบริษัท แปซิฟิคอินเตอร์คอมมิวนิเคชันจำกัด กับ ฝ่ายข้าวของช่อง 9 ในปี พ.ศ. 2528 ถือได้ว่าเป็นจุดเริ่มต้นของการปรับปรุงงานข้าวโทรทัศน์ในประเทศไทย เพราะก่อให้เกิดพัฒนาการ 2 ประการ คือ

หนึ่ง เป็นครั้งแรกที่มีการว่าจ้างบุคคลภายนอกที่เป็นบริษัทเอกชนมิใช่พนักงานของสถานีให้เข้ามาร่วมผลิตข้าวโทรทัศน์ ซึ่งแต่เดิมข้าวโทรทัศน์จะถูกผลิตโดยฝ่ายข้าวเท่านั้นเพื่อให้สถานีสามารถควบคุมเนื้อหาได้สะดวก

สอง ทำให้เกิดการจัดตั้งบริษัทธุรกิจที่ทำหน้าที่ผลิตข้าวโทรทัศน์โดยเฉพาะขึ้น ทำให้การทำงานผลิตข้าวโทรทัศน์เปลี่ยนเข้าสู่การทำงานแบบทีมข้าว

การที่บริษัทธุรกิจได้เข้ามาส่วนร่วมในการผลิตข้าวโทรทัศน์ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของงานข้าวโทรทัศน์ต่อมา เพราะในการทำธุรกิจ บริษัทฯ ต้องมีกำไรจากการประกอบการจึงจะอยู่รอดได้ เมื่อบริษัทผลิตข้าวมีรายได้จากการขายเวลาโฆษณา ทำให้บริษัทฯ ต้องพยายามหาวิธีทำให้ผู้ชมโทรทัศน์หันมาสนใจรายการข่าวมากขึ้น เพื่อกระตุ้นให้บริษัทธุรกิจต่าง ๆ สนใจลงโฆษณาในเวลารายการข่าวโทรทัศน์เช่นเดียวกับรายการด้านบันเทิง จนทำให้เกิดการแข่งขันอย่างดุเดือดในรายการข่าวอย่างที่ไม่เคยปรากฏมาก่อนในเวลาต่อมา

จากสัญญาที่ บริษัทฯ ต้องทำการผลิตข้าวประเภทที่แตกต่างจากข้าวที่ฝ่ายข้าวของสถานีผลิต ซึ่งฝ่ายข้าวของ ช่อง 9 จะเป็นผู้ผลิตข้าวที่เกี่ยวกับเหตุการณ์สำคัญซึ่งมีผลกระทบต่อผู้ชมจำนวนมาก เช่น ข่าวการเมือง ข่าวราชการ ซึ่งเป็นข้าวที่ยังถูกควบคุมเนื้อหาด้วยอำนาจทางการเมืองอย่างใกล้ชิด เพราะเป็นข้าวที่อาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ บริษัทฯ จึงไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้

ดร.สมเกียรติ ให้สัมภาษณ์ว่า เพื่อสร้างความน่าสนใจให้กับรายการข่าวเพิ่มขึ้น เมื่อเปลี่ยนแปลงข่าวหนักไม่ได้ บริษัทฯ จึงต้องปรับปรุงข่าวที่เกี่ยวกับเหตุการณ์ทั่วไปที่มีความสำคัญต่อผู้ชมไม่มากนัก แต่เป็นเรื่องราวที่ผู้ชมให้ความสนใจและสามารถดึงดูดความอยากรู้อยากเห็น ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่ประชาชนรู้สึกมีส่วนร่วม เป็นเรื่องใกล้ตัว เช่นเหตุการณ์เกี่ยวกับสถานที่ ผู้คนทั่วไป สัตว์ ฯลฯ ซึ่งเป็นข่าวที่เคยมีการออกอากาศเพียงบางวันให้เป็นข่าวที่ต้องมีการออกอากาศทุกวัน โดยเริ่มต้นจากการกำหนดประเภทของข่าวให้ชัดเจนมากขึ้น

ข่าวโทรทัศน์ของ ช่อง 9 จึงมีประเภทของเนื้อหาข่าวที่ออกอากาศเพิ่มขึ้น คือ จากที่เคยมีเพียง ข่าวพระราชสำนัก ข่าวราชการ เป็นหลัก ช่อง 9 ได้เพิ่มเติมประเภทของข่าวเพิ่มขึ้น คือ ใ้การเพิ่มข่าวอาชญากรรม ข่าวภูมิภาค ข่าวสังคม ข่าวคุณภาพชีวิต ข่าวศิลป-วัฒนธรรม-บันเทิง ข่าวพยากรณ์อากาศ ข่าวสังคมธุรกิจ ใน ปี พ.ศ. 2528 กำหนดให้นักข่าวต้องผลิตข่าวเหล่านี้ ออกอากาศทุกวัน วันละ 2-3 ข่าว ไม่จำกัดว่าจะนำเสนอต่อเมื่อมีเหตุการณ์สำคัญในด้านนั้น ๆ เกิดขึ้นเท่านั้น

“ผมจะทำข่าวชาวบ้าน ข่าวประชาชน ข่าวที่ฝรั่งเรียกว่า Human Interest คือ ข่าวที่เป็นที่น่าสนใจโดยทั่วไปของทุกคน ข่าวนก ข่าวสัตว์ ข่าวสิงห์โตออกลูก”

(สมเกียรติ อ่อนวิมล , สัมภาษณ์ , 1 กุมภาพันธ์ 2548)

เมื่อต้องผลิตข่าวออกอากาศทุกวันวันละหลาย ๆ ประเภทข่าว ทำให้ บริษัทฯ ต้องประกาศรับสมัครพนักงานเพิ่มเติมเป็นจำนวนมาก นิรมล ให้สัมภาษณ์ว่า เธอเข้าทำงานในบริษัทแปซิฟิก ในขณะที่เริ่มก่อตั้งมีพนักงานไม่ถึงห้าคน แต่เพียงสองเดือนต่อมา บริษัทก็มีการรับพนักงานเพิ่มเติมจนมีจำนวนเกือบสามสิบคน

หลังจากกำหนดประเภทของข่าวโทรทัศน์แล้ว บริษัทฯ จึงปรับปรุงรูปแบบการนำเสนอข่าว โดย ดร.สมเกียรติ อ่อนวิมล ได้นำรูปแบบการนำเสนอข่าวของสถานีโทรทัศน์ CBS ประเทศสหรัฐอเมริกา มาเป็นต้นแบบในการปรับปรุง ซึ่งรายการข่าวของสถานี CSB เป็นการนำเสนอข่าวในรูปแบบของ “นิตยสารข่าว (News Magazine)” คือมีการแบ่งการรายงานข่าวออกเป็นประเภทต่าง ๆ ใช้วิธีการนำเสนอข่าวแบบฉับไว รวดเร็ว ตัดต่อกระชับ ภาพข่าวต้องสื่อความหมาย และ เน้นการรายงานจากจุดเกิดเหตุ (on the spot reporting)

"ข้อเสนอที่ปรับปรุงคือ รูปแบบ กับ เนื้อหา ง่าย ๆ ปรับปรุงรูปแบบก่อนให้น่าสนใจ แบบอเมริกา รูปแบบไม่อายละ ผมไม่ได้คิดอะไรแปลกใหม่"

(สมเกียรติ อ่อนวิมล , สัมภาษณ์ , 1 กุมภาพันธ์ 2548)

นอกจากนั้น ช่อง 9 ยังให้ความสำคัญกับองค์ประกอบของภาพเพิ่มขึ้น โดยจัดสร้างฉากใหม่ โดยจัดสร้างเป็นฉากภาพแผนที่โลกซึ่งมีสีสันสวยงาม ไม่ใช่ใช้ฉากผ้ามางสีเข้มเท่านั้น และมีการตกแต่งโต๊ะผู้บรรยายให้ดูใหม่เคร่งครึม (ดูรายละเอียดภาพในภาคผนวก) เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือและสวยงามแก่ทีมผู้ประกาศข่าว

"จาก ก็ทำให้มีความยิ่งใหญ่สวยงาม สมัยนั้นก็ใช้แผนที่โลกแผ่นใหญ่ ๆ เลยละ มาเป็นฉากหลัง ไม่ใช่มาเหมือนเมื่อก่อน"

(สมเกียรติ อ่อนวิมล , สัมภาษณ์ , 1 กุมภาพันธ์ 2548)

วิฑูรย์ ผู้ประกาศข่าวพยากรณ์อากาศในช่วงเวลาที่ศึกษา ให้สัมภาษณ์ว่า ชาวโทรทัศน์ในรูปแบบนิตยสารข่าวให้ความสำคัญกับ "ห้องอ่านข่าว" เพราะเป็นจุดเชื่อมโยงในการร้อยเรื่องราวเนื้อหาข่าวประเภทต่าง ๆ ให้กลมกลืนต่อเนื่อง ช่อง 9 จึงมีการปรับปรุงห้องอ่านข่าวใหม่ โดยจัดสร้างห้องส่งสำหรับการอ่านข่าวโดยเฉพาะและจัดตกแต่งใหม่ให้ดูสวยงาม มีสีสันและฉากหลังที่น่าสนใจ การจัดวางโต๊ะผู้อ่านข่าวถูกออกแบบมาอย่างดีเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือและให้ความรู้สึกผ่อนคลายไปพร้อม ๆ กัน ทำให้ผู้ชมไม่รู้สึกเคร่งเครียดจนเกินไปนัก ซึ่งการจัดห้องอ่านข่าวนี้ บริษัทแปซิฟิกฯ ได้ว่าจ้างภัณฑนากรผู้เชี่ยวชาญเข้ามาเป็นผู้ตกแต่งโดยเฉพาะ

นอกจากนั้น ช่อง 9 ได้ว่าจ้างให้บริษัทที่รับผลิตเทคนิคพิเศษ (Special Effect) เป็นผู้จัดทำช่วงนำรายการข่าว (Title) ให้มีสีสันน่าสนใจมากขึ้น เช่น การใช้เทคนิคในการเปลี่ยนขนาด และสี ของตัวอักษรประกาศชื่อทีมงาน แทนการเขียนอักษรขาวบนกระดาษดำเช่นเดิม รวมไปถึงรูปภาพกราฟฟิกสำหรับนำเข้าสู่ข่าวในประเภทต่าง ๆ เมื่อมีการจัดทำช่วงนำรายการใหม่ ช่อง 9 จึงได้ว่าจ้าง บริษัท Butterfly Music ให้จัดทำเพลงนำรายการข่าวโดยเฉพาะ เพื่อสร้างจังหวะอารมณ์ของผู้ชมให้สนุกและสอดคล้องกับช่วงนำรายการ แทนการเลือกเปิดเพลงจากแผ่นเสียงธรรมดาที่สถานีอื่นทำอยู่ในขณะนั้น

หลังจากปรับปรุงห้องอ่านข่าวแล้ว องค์ประกอบของสำคัญอีกประการของการรายงานข่าวในรูปแบบนิตยสารข่าว คือ “ผู้ประกาศข่าว” รูปแบบการนำเสนอแบบนี้เน้นการเล่าข่าวจากความเข้าใจในลักษณะของผู้ประกาศข่าวแบบ Anchorman มิใช่เพียงแค่การอ่านรายงานข่าวแบบผู้อ่านข่าว (Announcer) ตามที่เคยปฏิบัติเท่านั้น

ผู้ประกาศข่าวกลายเป็นหัวใจสำคัญของการรายงานข่าวโทรทัศน์ ดร.สมเกียรติกล่าวว่า บริษัทฯ และ ช่อง 9 ได้เปลี่ยนแปลงรูปแบบบุคลิกลักษณะของผู้ประกาศข่าวใหม่ จากเดิมที่เคยใช้บุคลิกของผู้ประกาศข่าวที่มีอาวุโส น่าเชื่อถือ มีน้ำเสียงนุ่มนวล การออกเสียงอักขระภาษาไทยถูกต้องชัดเจน เป็นหลักในการคัดเลือกผู้ประกาศข่าว มาเป็นผู้ประกาศข่าวที่มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาข่าวที่ตนต้องรายงาน และสามารถนำบุคลิกลักษณะส่วนตัวในการประกาศข่าว โดยในวันจันทร์ถึงศุกร์ ทีมผู้ประกาศข่าวประกอบด้วย ดร.ดร.สมเกียรติ อ่อนวิมล และ กรรณิการ์ ธรรมเกษร อ่านข่าวในประเทศและต่างประเทศ ประชา เทพาหุดี อ่านข่าวกีฬา วิทวัส สุนทรวิเนตร อ่านข่าวพยากรณ์อากาศ ขณะที่วันเสาร์อาทิตย์ จุลวย เรื่องชาญ และ อรุณโรจน์ เลี่ยมทอง อ่านข่าวในและต่างประเทศ ฤดีมาศ ป่างพุทธิพงศ์ อ่านข่าวพยากรณ์อากาศ ในขณะที่สถานีอื่นยังคงเน้นผู้อ่านข่าวแบบ Announcer เช่นเดิม

จากการศึกษาพบว่า คุณสมบัตินสำคัญของผู้ประกาศข่าว ช่อง 9 ในระยะเวลานี้ คือ เป็นผู้มีความสามารถในการพูดและการถ่ายทอดเรื่องราว สามารถรายงานข่าวในลักษณะการเล่าเรื่องมากกว่าบรรยายภาพธรรมดา รวมไปถึงต้องมีความรู้ในเรื่องข่าวนั้น ๆ พอที่จะอธิบายแสดงความเห็นได้ และจะต้องมีการเตรียมตัวศึกษาข้อมูลข่าวก่อนการประกาศข่าวจริง มิใช่เป็นเพียงแค่การมาอ่านข่าวที่ได้รับมาก่อนเริ่มรายการเท่านั้น

“วิธีทำงานของผมคือใช้คนที่รู้จริงๆ ตัวผมมาก่อนเพราะเราเป็นลูกจ้างคนแรกของบริษัท เราก็ต้องรู้ทุกเรื่องที่เกิดในโลกนี้ รู้หมดทั้งในและต่างประเทศ เวลาเขาเขียนบทเราก็ต้องเข้าใจว่าอะไรเป็นอะไร หลายเรื่องเราไปทำเองตั้งแต่เช้า ผมพร้อมที่จะนำเสนอโดยผิดพลาดน้อยที่สุด นำเสนอด้วยความเข้าใจ เพราะฉะนั้น คนอื่นที่มานั่งอ่านข่าวด้วยมาทำด้วยจึงต้องอยู่ในสเปคเดียวกัน รวมทั้งผู้สื่อข่าวหนุ่มสาวรุ่นใหม่”

(สมเกียรติ อ่อนวิมล , สัมภาษณ์ , 1 กุมภาพันธ์ 2548)

ผู้ประกาศข่าวจึงต้องมีการเตรียมตัวศึกษาข้อมูลข่าวอย่างละเอียดก่อนรายงานเพื่อให้สามารถถ่ายทอดได้อย่างถูกต้อง น่าเชื่อถือ ข่าวโทรทัศน์ในช่วงนี้จึงเป็นข่าวที่มีความน่าเชื่อถือมากขึ้นกว่าเดิม และถ้าเป็นข่าวที่ต้องอาศัยความรู้เฉพาะด้าน ผู้ประกาศข่าวเองก็ต้องผ่านการฝึก

ฝนทักษะความรู้ในงานข่าวที่ตนจะต้องรายงาน เช่น คุณวิทวัส สุนทรวิเนตร์ ที่รายงานพยากรณ์อากาศก็ต้องไปอบรมที่กรมอุตุนิยมวิทยา ก่อนเพื่อให้เข้าใจถึงความรู้พื้นฐานทางภูมิศาสตร์

อ.สมเกียรติ บอกว่า “ถ้าจะรู้ว่าใครจะอ่านยังไง ทำยังไงดีที่สุด ก็น่าจะเป็นคุณนั่นแหละ ไม่มีใครรู้ดีกว่าคุณ” ผมก็เลยได้รับมอบหมายจาก อ.สมเกียรติ ให้ทำ โดยไปฝึกอบรมที่กรมอุตุนิยมวิทยา 1 เดือน ไปทุกวัน เพื่อไปเรียนรู้เรื่องอุตุนิยม ความชื้น สัมพัทธ์ ความกดอากาศ การดูภาพถ่ายดาวเทียม ทำความเข้าใจแผนภูมิ ทำให้เป็นผู้รู้ในเรื่องภูมิอากาศไปโดยปริยาย แล้วจึงค่อยมาอ่านข่าวพยากรณ์อากาศออกทีวี

(วิทวัส สุนทรวิเนตร์ , สัมภาษณ์ , 27 กรกฎาคม 2547)

วิทวัส เล่าถึง การเตรียมตัวประกาศข่าวว่า ทีมผู้ประกาศข่าว ช่อง 9 จะมาถึงสถานีล่วงหน้าก่อนออกอากาศประมาณ 1 - 2 ชั่วโมง เพื่อประชุมเกี่ยวกับเนื้อหาที่จะนำเสนอในรายการ และอาจมีการค้นหาเรื่องที่จะสนทนากันในลักษณะการพูดคุยกันระหว่างทีมผู้ประกาศขณะออกอากาศ รวมไปถึงการเตรียมบทเกริ่นนำ ขยายความ เน้นแง่มุมของข่าว และ การนำเข้าสู่ข่าวในช่วงต่อไป แต่ในการสนทนาประกอบการรายงานข่าว ผู้ประกาศข่าวโทรทัศน์ของไทยจะมุ่งเน้นในการลดความเคร่งเครียดของข่าว และ สร้างความใกล้ชิดกับผู้ชมมากกว่าจะเน้นการให้ความคิดเห็นอย่างจิ้ง เพราะความคิดเห็นที่ผู้ประกาศข่าวนำเสนอในรายการข่าวเท่ากับเป็นความเห็นของสถานีนั้น ๆ ผู้ประกาศข่าวจึงต้องระมัดระวังในการแสดงความคิดเห็นของตน มิให้ไปกระทบกับกลุ่มอำนาจที่ดูแลสถานี จึงใช้การสนทนาเพื่อประโยชน์หลักในการเชื่อมโยงเนื้อหาข่าว โดยใช้ภาษาพูดที่เป็นกันเองเพื่อให้ผู้ชมเข้าใจได้ง่ายขึ้น รวมไปถึงเพื่อสร้างความใกล้ชิดกับผู้ชมเป็นสำคัญ

“การนำเสนอตอนนั้นเป็นรูปแบบการพูดเล่น ระหว่างผมกับ อ.สมเกียรติ การพยากรณ์อากาศเป็นจุดเริ่มต้นแรกๆที่เริ่มพูดแบบภาษาชาวบ้าน อย่าง “โอ๊ย วันนี้อย่าลืมนะครับ หน้าหนาวเข้ามาแล้วครับ อากาศแห้ง ระวังจะคันหน้าแข็งนะครับ” ประมาณนี้ล่ะครับ”

(วิทวัส สุนทรวิเนตร์ , สัมภาษณ์ , 27 กรกฎาคม 2547)

นอกจากนั้น เพื่อสร้างความน่าสนใจให้กับรายการ ข่าวช่อง 9 มีการใช้ตัวการ์ตูน แผนภูมิ หรือ ภาพกราฟฟิก เข้ามาประกอบการรายงานข่าว โดยเฉพาะในข่าวที่เนื้อหาไม่เป็นที่สนใจของผู้ชม เช่น ข่าวพยากรณ์อากาศ ก็มีการจัดทำตัวการ์ตูนเป็นรูปปลาโลมาและตั้งชื่อว่า “หนุ่ฉ่อง” ใน

การรายการข่าว บางครั้ง ผู้ประกาศข่าวก็จะทำการพูดคุยกับหนูแฉ่งว่า อากาศมีการเปลี่ยนแปลงอย่างไร เพื่อให้การประกาศข่าวน่าสนใจมากขึ้น ในขณะที่ช่องอื่นยังคงเป็นการรายงานโดยการอ่านจากบทบรรยายธรรมดา ไม่มีการใช้องค์ประกอบต่าง ๆ และ ลูกเล่นในการรายงานข่าวเช่น ช่อง 9

เมื่อมีการจัดแบ่งประเภทของข่าวออกเป็นข่าวประเภทต่าง ๆ และต้องมีข่าวทุกประเภทออกอากาศทุกวัน บริษัท แปซิฟิคฯ จึงจัดตั้งทีมข่าวขึ้นอย่างเต็มรูปแบบในปี พ.ศ. 2528 คือ ในหนึ่งทีมข่าวจะประกอบด้วย นักข่าว ช่างภาพ และ คนขับรถประจำทีม ทั้งหมดมีหน้าที่ผลิตข่าวโทรทัศน์ตามประเภทที่ตนรับผิดชอบโดยเฉพาะ ทำให้การทำงานของทีมข่าวสะดวกคล่องตัวมากขึ้น ไม่ว่าจะเกิดเหตุการณ์เมื่อไร ทีมข่าวก็สามารถออกไปปฏิบัติงานได้ทันที ไม่ต้องระแวงของช่างภาพและพนักงานขับรถส่วนกลางของสถานีเช่นเดิม

การผลิตรายการข่าวในช่วงเวลานี้ แม้จะมีการสร้างอุปกรณ์การถ่ายทำรายการที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพให้กับการผลิตรายการโทรทัศน์ให้ทำได้สะดวก รวดเร็วขึ้น เช่น กล้องและเครื่องบันทึกเทปชุดกระเป๋าคือ เครื่องตัดต่อภาพ สำหรับนักข่าว หรือ เครื่องช่วยในการอ่านตัวหนังสือ (Teleprompter) ซึ่งทำให้ผู้ประกาศข่าวอ่านบทได้โดยไม่ต้องละสายตาจากการมองกล้อง แทนที่จะก้มหน้ามองบทบรรยายข่าวที่วางบนโต๊ะเป็นระยะ ๆ ช่วยให้การรายงานข่าวดูเป็นการพูดคุยมากขึ้น แต่จากการสัมภาษณ์พบว่า ในช่วง พ.ศ. 2528 – 2529 อุปกรณ์เหล่านี้ยังมิได้นำมาใช้ในฝ่ายข่าวมากนัก เพราะปัญหาด้านการลงทุน เนื่องจากอุปกรณ์เหล่านี้มีราคาแพง หากต้องซื้อมาใช้ในฝ่ายข่าวซึ่งไม่ใช่แผนกที่ทำกำไรให้กับสถานี ก็จะไม่คุ้มค่าการลงทุน นอกจากนั้น ผู้ปฏิบัติงานข่าวเองก็รู้สึกว่าการใช้อุปกรณ์ช่วยเป็นเรื่องยุ่งยาก ไม่สะดวกเท่าที่ควร จึงไม่มีการนำอุปกรณ์เหล่านั้นมาใช้อย่างจริงจังต่อเนื่อง ซึ่งกว่าจะมีการนำอุปกรณ์เหล่านี้มาใช้ในรายการข่าวอย่างจริงจังก็คือหลังปี พ.ศ. 2530 ไปแล้ว

“ตอนนั้นกล้องของทีวีก็มีแล้วแต่ยังมิได้นำมาใช้ในฝ่ายข่าวเพราะ บก.บอกว่าแพงแล้วช่างภาพก็ไม่ชอบเลยมิได้เอามาใช้”

(ลาวัญญ์ จิระสุรเดช , สัมภาษณ์ , 15 ธันวาคม 2547)

“มันก็มีการลองเอามาใช้นะ อย่าง Prompter อย่างตอนเขาไปคัดเลือกตัวผู้ประกาศข่าวหลักก็ให้ใช้ แต่ไม่ work นะ เพราะสปีดของมัน สปีดของมันไม่พอดีกับคนอ่าน

เข้าใจว่า เขาไม่จริงจังกับมันนะ ไม่มีใครคิดจะปรับปรุงให้มันทำงานได้ ชอบที่จะจับ
กระดาศอ่านมากกว่า”

(พิสิฐ กิริติการกุล , สัมภาษณ์ , 17 มกราคม 2548)

ด้านภาพข่าว จากที่เคยเป็นเพียงภาพที่ช่างภาพถ่ายมาเพื่อประกอบการรายงานข่าวเท่านั้น ไม่ได้ได้รับความสำคัญในการสื่อความหมาย บางครั้งก็มีการใช้ภาพนิ่ง หรือ ภาพที่ใกล้เคียงมาประกอบการอ่านข่าว ไม่จำเป็นต้องเป็นภาพเหตุการณ์จริงทั้งหมด ช่อง 9 ได้ปรับปรุงให้ภาพข่าวเป็นภาพที่สามารถสื่อความหมายและสร้างความรู้สึกร่วมของผู้ชมได้

ภาพข่าวโทรทัศน์จึงไม่ใช่แค่ภาพที่ถ่ายจากเหตุการณ์จริงเท่านั้น แต่ภาพข่าวต้องเป็นภาพที่สามารถอธิบายเนื้อหาข่าวได้อย่างชัดเจน ภาพข่าวต้องสามารถให้รายละเอียดต่าง ๆ กับผู้ชมได้ โดยเฉพาะในด้านอารมณ์และความรู้สึกร่วมขณะชมข่าว นอกเหนือไปจากที่นักข่าวและผู้ประกาศข่าวรายงาน

“โดยธรรมชาติ ข่าวทีวีเป็นข่าวที่รอเวลาไม่ได้ เพราะมันต้องมีภาพ ณ ตอนนั้น เช่นไฟไหม้ ก็น่าจะเป็นไฟมากกว่าซากปรักหักพัง ซึ่งพอมันทงล็กก็ทำให้มาตรฐานเหนือกว่าข่าวทั่วไป เพราะเดิมภาพก็เป็นการเอาเอากล้องที่กวาดไปกวาดมาที่เดียว แต่ที่พยายามทำให้น่าที่เดียวมีคุณค่าเหมือนหน้าตาที่ ให้ภาพมันสื่อความหมาย”

(นิรมล เมธีสุวกุล , สัมภาษณ์ , 13 ตุลาคม 2547)

เนื่องจากภาพข่าวเปลี่ยนจากภาพประกอบเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น มาเป็นภาพที่ต้องตรงตามประเด็นและสื่อเนื้อหาของข่าวซึ่งนักข่าว (Reporter) เป็นผู้กำหนด ทำให้การทำงานของทีมข่าวช่อง 9 เปลี่ยนแปลง จากการที่ช่างภาพเป็นคนสำคัญที่สุดของทีมมาเป็นนักข่าวเป็นคนสำคัญที่สุดของทีมข่าวเพราะนักข่าวจะเป็นผู้กำหนดภาพข่าวที่ต้องการ ช่างภาพทำหน้าที่บันทึกภาพให้ได้สมบูรณ์ที่สุดเพื่อสื่อความหมายสู่ผู้ชมให้ได้เท่านั้น ไม่ใช่ช่างภาพเป็นผู้กำหนดภาพเพื่อประหยัดฟิล์มได้มากที่สุดเช่นเดิม ผู้ชมจึงสามารถรับชมข่าวโทรทัศน์ของช่อง 9 โดยเห็นภาพสถานที่ที่เกิดเหตุจริง ทำให้เข้าใจสภาพเหตุการณ์ทั่ว ๆ ไป ที่เกิดขึ้นในข่าว โดยรูปแบบการรายงาน ผู้ประกาศข่าวจะนำเข้าสู่เนื้อหาข่าว แล้วนักข่าวก็จะรายงานข่าวตอนต้น ตอนกลาง ตอนท้าย สลับด้วยการใช้ภาพและเสียงเหตุการณ์จริงประกอบ และใช้เทคโนโลยีในการผสมผสานระหว่างภาพและเสียง เช่น เสียงของบุคคลในข่าว เสียงระเบิดเสียงยิง ทำให้ผู้ชมมีความรู้สึกร่วมไปกับภาพข่าวที่ได้ชม

ด้านการบริหารจัดการ บริษัท แปซิฟิคฯ ได้จัดแบ่งนักข่าวออกเป็นนักข่าวประจำสายข่าวประเภทต่าง ๆ เรียกแต่ละสายข่าวว่า "โต๊ะข่าว" เช่น โต๊ะข่าวการเมือง โต๊ะข่าวอาชญากรรม โต๊ะข่าวเศรษฐกิจ โต๊ะข่าวกีฬา โต๊ะข่าวภูมิภาค โต๊ะข่าวศิลปวัฒนธรรม โต๊ะข่าวแต่ละโต๊ะจะมีบรรณาธิการโต๊ะข่าวเป็นหัวหน้า อาจมีรองบรรณาธิการทำหน้าที่เป็นผู้ช่วย และ มีนักข่าวประจำโต๊ะข่าว 2 – 5 คน ทำหน้าที่ผลิตข่าวตามสายงานความรับผิดชอบให้แก่สถานี

"ฝ่ายข่าวก็แบ่งเป็นโต๊ะเหมือนหนังสือพิมพ์ มีโต๊ะเศรษฐกิจ โต๊ะการเมือง เหมือนหนังสือพิมพ์ มีบก.ข่าวของแต่ละโต๊ะ"

(จิระ ห่องสำเร็จ , สัมภาษณ์ , 3 กุมภาพันธ์ 2548)

การปฏิบัติงานของนักข่าวบริษัทแปซิฟิคที่ผลิตข่าวให้ ช่อง 9 จะเริ่มต้นในตอนเช้าของทุกวัน โดยทีมข่าวจะประชุมคัดเลือกเลือกข่าวจากแหล่งข่าว ซึ่งได้มาจาก 2 แหล่งสำคัญ คือ

1. เอกสารประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้นักข่าวไปทำข่าวที่เรียกว่า "หมายข่าว" หรือที่เรียกกันทั่วไปว่า "ข่าวแจก" ส่วนใหญ่มักเป็นหนังสือเชิญทำข่าวของหน่วยงานราชการ หรือ องค์กรเอกชนที่ต้องการทำข่าว ส่วนใหญ่การทำข่าวที่มาจากแหล่งข่าวประเภทนี้จะขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ระหว่างแหล่งข่าวและกองบรรณาธิการฝ่ายข่าวของแต่ละสถานีเป็นตัวแปรสำคัญว่า จะออกไปทำข่าวหรือไม่
2. เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมขณะนั้น และ ทีมข่าวเห็นว่าเป็นเหตุการณ์ที่น่าสนใจมีผลกระทบต่อสังคม ทั้งในส่วนที่มาจากกระแสวิพากษ์วิจารณ์ของทีมข่าวที่ออกไปทำข่าวเอง และ เบาะแสข่าวที่ได้รับจากสื่อมวลชนสาขาต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ การทำข่าวประเภทนี้ นักข่าวจะขออนุญาตบรรณาธิการเพื่อให้ได้ทำข่าวที่ตนเองสนใจ หรือ บรรณาธิการกำหนดให้นักข่าวออกไปทำข่าวด้วยตนเองเลย

เกณฑ์ในการคัดเลือกข่าวที่จะผลิตของ บริษัท แปซิฟิคฯ และ ช่อง 9 คือ ต้องเป็นข่าวที่ไม่ขัดกับนโยบายของสถานีและฝ่ายข่าว โดยเฉพาะในกรณีของข่าวเกี่ยวกับการเมือง รัฐบาล หน่วยงานราชการ และ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ การตัดสินใจเลือกขั้นสุดท้ายจะเป็นของบรรณาธิการโต๊ะข่าวว่าจะผลิตข่าวใดและมอบหมายให้นักข่าวแต่ละคน

เมื่อนักข่าวได้รับมอบหมายข่าวที่ต้องทำแล้ว นักข่าวก็จะหาข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับข่าวที่ตนต้องออกไปทำ เช่น ตรวจสอบจากแหล่งข้อมูลอื่น ๆ แล้วจึงทำการวางแผนการผลิตโดยการเขียนบทล่องหน้าคร่าว ๆ ไว้ในใจ กำหนดภาพที่ต้องการ พร้อม ๆ กับการตรวจสอบเวลาของทีมงานที่จะต้องออกไปทำงานด้วย คือ ช่างภาพ คนขับรถ และ ตรวจสอบอุปกรณ์สำคัญในการออกไปทำข่าวแต่ละครั้ง คือ กล้องโทรทัศน์ ไมโครโฟน เทปบันทึกภาพ แบตเตอรี่ ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานได้โดยไม่ขัดข้อง

หลังการตรวจสอบและวางแผน นักข่าวก็จะออกไปทำข่าว ณ สถานที่จริง พร้อมทีมงานโดยบันทึกชุดถ่ายทำแบบกระเป๋าทัวร์ในระบบยูเมติก เพื่อให้สะดวกต่อการนำไปถ่ายทำนอกสถานที่ แล้วทำการบันทึกภาพข่าวโดยส่วนใหญ่ นักข่าวจะปรากฏตัวเพื่อรายงานเหตุการณ์ด้วย ไม่ใช่เพียงแค่การรายงานด้วยเสียงเท่านั้นเหมือนเดิม

การถ่ายทำงานข่าวนอกสถานที่ นักข่าวจะเป็นหัวหน้าทีมทำหน้าที่ดูแลการผลิตข่าว โดยเป็นผู้กำหนดเนื้อหาหลักและชักซ้อมแนวทางกับทีมงาน แต่ไม่ใช่กำหนดภาพและเสียงล่วงหน้าทั้งหมด เพราะเหตุการณ์ส่วนใหญ่ที่เป็นข่าวนั้นไม่มีใครรู้ว่าจะดำเนินไปอย่างไร เช่น ในการติดตามสัมภาษณ์แหล่งข่าว หรือ การทำข่าวอุบัติเหตุต่าง ๆ ดังนั้น ทีมข่าวจึงต้องประสานงานกันอย่างดีที่สุด เพื่อให้งานข่าวสำเร็จออกมาดังที่วางแผนไว้ บางครั้งเพื่อความรวดเร็ว หลังได้รับข้อมูล นักข่าวก็จะประสานงานนัดหมายพนักงานขับรถให้เดินทางเลย แล้วไปคิดวางบทคร่าว ๆ ก่อนถึงสถานที่ถ่ายทำ

“เป็นการหิ้วเทปไปถ่าย แล้วกลับมาตัดต่อในวันนั้น แล้วทยอยออกวันละข่าว ก็ใช้กล้องยูเมติก ซึ่งเป็นกล้องที่เทอะทะมากใหญ่โตมาก มีสายพอร์ตใหญ่ ๆ ซึ่งส่วนมากก็เป็นคนขับรถหิ้วพอร์ต ช่างภาพหิ้วกล้อง เดินไปสองคนตลอดเวลา ฟังก์ก็ถือไมค์ พร้อมเทปอันหนึ่ง เดินไปเดินมาสัมภาษณ์”

(นิรมล เมธีสุวกุล , สัมภาษณ์ , 13 ตุลาคม 2547)

หลังจากถ่ายทำชิ้นงานข่าวสำเร็จแล้ว ถ้าเป็นข่าวในเขตปริมนทลที่สามารถกลับสถานีได้โดยสะดวก นักข่าวก็จะกลับมายังฝ่ายข่าว เพื่อจัดทำบทข่าว โดยนักข่าวจะเป็นผู้เขียนโครงของวิธีนำเสนอเนื้อหาข่าวนั้น ๆ ว่า ควรมีการนำเสนอประเด็นข่าวอย่างไร แล้วทำการคัดเลือกภาพข่าวที่ต้องการมาตัดต่อให้กระชับ เลือกเสียงประกอบ หรือ ลงเสียงข่าวเพิ่มเติม

“ทำข่าวแล้วเราก็เขียนบทมาเสร็จเลย แล้วก็ Guide Script ไว้ว่า ต้องตัดต่อลงเสียงตรงไหน เรียกว่า ทำให้เกือบเสร็จที่โน่น เหลือแต่ตัดต่อที่สถานี เราก็ต้องคิดแต่ต้นว่า บทเป็นยังไง เราจะเปิดหน้ารายงานตรงไหน แล้วกลับมาตัดต่อตามที่คิด”

(จิระ ห่องสำเร็จ , สัมภาษณ์ , 3 กุมภาพันธ์ 2548)

เมื่อจัดทำงานข่าวและบทข่าวเรียบร้อยแล้ว นักข่าวจะนำต้นฉบับส่งให้บรรณาธิการโต๊ะข่าวเพื่อพิจารณาคัดเลือกออกอากาศ และตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของข่าวแต่ละชิ้นอีกครั้ง หลังผ่านการตรวจสอบแล้ว ฝ่ายธุรการจะจัดส่งบทข่าวที่ถูกคัดเลือกให้ออกอากาศไปยังเจ้าหน้าที่เทคนิคพิเศษ เพื่อจัดทำภาพประกอบ เช่น ภาพกราฟฟิกต่าง ๆ ที่จำเป็น การพาดหัวข่าว ชื่อของบุคคลที่เป็นข่าว หรือ การทำบรรยายใต้ภาพ (Caption) จนเป็นบทข่าวสำเร็จพร้อมออกอากาศแล้วส่งให้บรรณาธิการข่าวประจำวันคัดเลือกต่อไป

สำหรับการรายงานข่าวจากภูมิภาค นักข่าวที่ทำข่าวด้านนี้จะมีการทำงานสองรูปแบบ คือ ถ้าเป็นจังหวัดใกล้เคียงกับกรุงเทพฯ สามารถเดินทางไปกลับได้ภายในวันเดียว นักข่าวก็จะออกเดินทางไปด้วยพร้อมทั้งทีมงาน คือ ช่างภาพ และ คนขับรถ เพื่อไปยังสถานที่เกิดเหตุ ถ่ายทำภาพข่าว แล้วนำกลับมาตัดต่อเตรียมออกอากาศที่สถานีในวันนั้น

แต่กรณีที่เป็นจังหวัดที่ห่างไกล ไม่สามารถเดินทางกลับมาได้ภายในวันนั้น หรือ ยังมีรายละเอียดของข่าวที่ต้องติดตามต่อเนื่อง และ นักข่าวต้องใช้เวลาในการติดตามทำข่าวมากกว่าหนึ่งวัน การผลิตงานข่าวจะทำในอีกลักษณะ คือ นักข่าวจะต้องผลิตงานข่าวของแต่ละวันให้เสร็จ แล้วส่งม้วนวีดีโอเทปงานข่าวที่ทำแล้ว พร้อมทั้งบทที่เขียน และ กำหนดว่าจะใช้ภาพใดออกอากาศมายังสถานีอย่างรวดเร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ เช่น ทาง รถทัวร์ เครื่องบิน แล้วจะมีทีมงานจากทางสถานีไปรับเทปพร้อมบท กลับมาตัดต่อลงเสียงตามบทที่นักข่าวเขียนแนวทางไว้ แล้วนำออกอากาศในแต่ละวัน ซึ่งการทำข่าวในลักษณะนี้ทำให้นักข่าวสามารถติดตามและรายงานข่าว ๆ หนึ่ง อย่างต่อเนื่อง

“พอถึงต่างจังหวัด พี่นาก็จะเขียนบทข่าวด้วยลายมือ คิวภาพ ว่า เทปม้วนนี้มีภาพเกี่ยวกับอะไร สัมภาษณ์เรื่องอะไร ประเด็นอะไร และ ในบทข่าวก็จะเขียนว่าปล่อยเสียงสัมภาษณ์ตรงไหน ประเด็นไหน ซ้อนตัวหนังสืออะไร แล้วส่งมาทางรถทัวร์ โดย

มากตอนเย็นมาถึงเช้าวันรุ่งขึ้น ก็จะมี Messenger ไปรับตามหมอชิตอะไรอย่างเนี่ย เรียกได้ว่า คนติดต่อรับมาแล้วทำอย่างเราเขียนทั้งหมด”

(นิรมล เมธีสุวกุล , สัมภาษณ์ , 13 ตุลาคม 2547)

ในการรายงานข่าว จากเดิมนักข่าวที่ออกไปทำข่าวจะรายงานโดยใช้แค่เสียงเป็นหลัก นักข่าวที่ปรากฏตัวในการภาพข่าวมีน้อยมาก ภาพข่าวในระยะเวลา นักข่าวมักปรากฏตัวในภาพข่าว (stand-up reporting) เพื่อรายงานข่าวที่เกิดขึ้นจากใช้สถานที่เกิดเหตุการณ์จริง ทำให้ภาพข่าวสามารถบอกเล่าถึงบรรยายเหตุการณ์ได้และยังเป็นการสร้างความน่าเชื่อถือให้กับงานข่าวโทรทัศน์ เพราะผู้ชมเห็นว่า นักข่าวได้ออกไปถ่ายทำข่าวจากสถานที่จริงมานำเสนอด้วยตนเอง

“ช่วงแรกที่ทำข่าวที่ช่อง 7 ยังมีแต่เสียงออกอากาศ จนมาแปซิฟิก นักข่าวถึงได้โผล่หน้าออกจอ พี่นึกเข้าใจว่า การนำนักข่าวออกทีวีไม่ใช่เรื่องใหม่ในยุค อ.สมเกียรติ ก่อนหน้านั้น พี่นึกคิดว่าน่าจะมีคนทำอยู่เหมือนกันที่ ช่อง 7 และ ช่อง 4 บางขุนพรหม แต่ไม่โดดเด่นมาก พอยุค อ.สมเกียรติ นี่นักข่าวมาเป็นปึก เลยเป็นที่จำได้”

(นิรมล เมธีสุวกุล , สัมภาษณ์ , 13 ตุลาคม 2547)

ในช่วงปี พ.ศ. 2528 ลักษณะการทำงานแบบทีมข่าวที่กล่าวมายังจำกัดอยู่ในฝ่ายข่าวของ ช่อง 9 และ บริษัทแปซิฟิกฯ ในขณะที่สถานีอื่นยังคงเป็นการทำงานในรูปแบบเดิม ทั้ง ช่อง 3 , 5 และ 7 ยังไม่มีการจัดทีมข่าวเต็มรูปแบบ

การคัดเลือกข่าวออกอากาศของ ช่อง 9 บรรณาธิการโต๊ะข่าวจะผลัดกันเข้าเวรทำหน้าที่เป็นบรรณาธิการประจำวันเพื่อคัดเลือกและจัดลำดับข่าวออกอากาศในแต่ละวัน เพราะแต่ละวัน ช่อง 9 มีงานข่าวที่ถูกผลิตออกมาเป็นจำนวนมากเกินออกอากาศได้หมด ในกรณีที่ต้องการมีการเลือกข่าว บรรณาธิการประจำวันจะเป็นผู้ตัดสินใจว่า จะคัดเลือกข่าวใดให้ออกอากาศในวันนั้น

เมื่อบรรณาธิการประจำวันคัดเลือกข่าวที่จะนำออกอากาศแล้ว ก็จะส่งให้เจ้าหน้าที่ทำการเขียนบทโดยลำดับเนื้อหาเรื่องราวเตรียมไว้เป็นเรื่อง ๆ เพื่อให้ผู้ประกาศข่าวที่จะมาทำการประกาศข่าวในช่วงออกอากาศได้เตรียมตัวอ่านและทราบข้อมูลก่อน

การที่มีประเภทข่าวที่ต้องนำเสนอมากกว่าสถานีอื่น ทำให้ช่อง 9 ได้ขยายเวลาการออกอากาศรายการข่าวเพิ่มขึ้นอีกวันละครึ่งชั่วโมง คือ นำเสนอข่าวโทรทัศน์ในเวลา 20.00 - 21.00 น. ซึ่งทำให้สามารถขยายเวลาโฆษณาได้ 10 นาทีตามที่กฎหมายกำหนดไว้

พัฒนาการของรูปแบบการนำเสนอที่ประกอบไปด้วยภาพข่าวที่น่าสนใจ สีสัน เสียง ประกอบการรายงาน การใช้เทคนิคพิเศษประกอบในการรายงาน ดร.สมเกียรติให้สัมภาษณ์ว่า องค์ประกอบเหล่านี้ที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมทำให้ผู้ชมรู้สึกเหมือนกำลังนั่งชมภาพยนตร์ขนาดสั้น หลาย ๆ เรื่อง ไม่ใช่เพียงแค่ภาพนิ่งหรือภาพบุคคลสำคัญเท่านั้น และเนื้อหาข่าวที่เป็นเรื่องใกล้ตัว ประชาชนมากขึ้น ไม่ใช่เรื่องราวของบุคคลสำคัญทางการเมืองที่ประชาชนไม่รู้สึกว่าตนมีส่วนร่วม ทำให้ข่าวโทรทัศน์ของช่อง 9 กลายเป็นรายการที่ได้รับความนิยมจากประชาชนเพิ่มขึ้นอย่างมาก จนรายการข่าวกลายเป็นรายการที่สามารถสร้างรายได้ให้แก่ ช่อง 9 ได้เช่นเดียวกับรายการ ด้านบันเทิง

ดังนั้น จึงสามารถกล่าวได้ว่า การเข้ามาผลิตข่าวร่วมกันระหว่าง ฝ่ายข่าว ช่อง 9 และ บริษัทแปซิฟิก อินเทอร์เน็ตคอมมิวนิเคชั่น ในปี พ.ศ. 2528 ถือเป็นจุดเริ่มต้นของยุคสมัยที่รายการข่าวโทรทัศน์กลายเป็นรายการที่ได้รับความนิยมจากประชาชนอย่างมาก จนสามารถทำรายได้ให้กับ สถานีเพิ่มขึ้น

ต่อมา ในวันที่ 1 มีนาคม 2529. คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติให้สถานีโทรทัศน์ในส่วนกลาง สามารถออกอากาศรายการต่าง ๆ ได้ในเวลา 18.30 – 20.00 น. หลังจากที่เคยมีคำสั่งให้งดออกอากาศในช่วงเวลานี้มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2523 เนื่องจากวิกฤตการณ์ราคาน้ำมัน แต่รายการที่นำเสนอในช่วงเวลานี้จะต้องเป็นรายการข่าวสารและรายการเพื่อการศึกษาเท่านั้น (หนังสือที่ระลึก ครบรอบ 30 ปี สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 อ.ล.ม.ท.) ทำให้สถานีโทรทัศน์ต้องผลิตรายการ เพื่อออกอากาศในช่วงเวลาดังกล่าว

จากข้อจำกัดที่สามารถออกอากาศได้เพียง 2 รูปแบบรายการ ประกอบกับ การปรับปรุงรูปแบบการนำเสนอข่าวโทรทัศน์ของ ช่อง 9 จนทำให้ประชาชนหันมาให้ความสนใจกับรายการข่าวโทรทัศน์มากขึ้น ทำให้สถานีโทรทัศน์ช่องอื่น ๆ หันมาปรับปรุงรายการข่าวเช่นเดียวกัน แต่ก็ยังเป็นเพียงการปรับเปลี่ยนในด้านรูปแบบการนำเสนอที่น่าสนใจเท่านั้น ยังไม่ใช้การเปลี่ยนแปลงด้าน เนื้อหาของข่าว

การปรับปรุงรูปแบบการนำเสนอใน พ.ศ. 2528 ทำให้รายการข่าวของช่อง 9 มีโฆษณาเต็มล้นทุกวัน จนเวลาโฆษณาของรายการข่าวโทรทัศน์จัดเข้าไปอยู่ในช่วงของเวลาที่ดีสุดในการขายโฆษณา (Prime Time) และค่าโฆษณาในรายการข่าวเพิ่มขึ้นมากกว่า 100% คือ เพิ่มจาก 15,000 บาทต่อนาที เป็น 38,000 บาทต่อนาที (นิตยสารคู่แข่ง , เมษายน , 2531) แม้ราคาค่า

โฆษณาจะถือว่าสูงมากในขณะนั้น แต่บริษัทธุรกิจก็ยังคงการลงโฆษณาในรายการข่าวเป็นจำนวนมาก

นิตยสารคู่แข่งธุรกิจ ฉบับเดือนเมษายน 2539 หน้า 46 ระบุว่า มีบริษัทที่ต้องการลงโฆษณาในรายการข่าวเป็นจำนวนมาก จนเวลาโฆษณาสูงสุดต่อชั่วโมงตามที่กฎหมายกำหนด คือ 10 นาที สำหรับการโฆษณาของรายการ 1 ชั่วโมง ตามกฎของ กบว. ในขณะนั้นถูกจองเต็มทุกวัน และ ต้องจองเวลาโฆษณาล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 3 เดือน จึงจะได้ลงโฆษณา

“โฆษณานี้สูงสุด Agency ที่มาลงโฆษณากับผมนี้ต้องจองคิวเป็นเดือนเลย รายได้ดีมาก โฆษณาเต็มล้น หลังจากที่ผมเริ่มทำได้ 4 เดือน”

(สมเกียรติ อ่อนวิมล , สัมภาษณ์ , 1 กุมภาพันธ์ 2548)

ดังนั้น เพื่อรองรับเม็ดเงินโฆษณาจำนวนมากศาลอย่างที่ไม่เคยปรากฏมาก่อนในรายการข่าวโทรทัศน์ ช่อง 9 จึงได้ขยายเวลาออกอากาศเพิ่มขึ้น โดยครั้งแรก ขยายเวลาออกอากาศเพิ่มอีก 30 นาที ในปี พ.ศ. 2529 จากเวลา 20.00 – 21.00 น. เป็น 20.00 – 21.30 น. ทำให้สามารถขยายเวลาโฆษณาเพิ่มขึ้นอีก 5 นาที แต่เวลาโฆษณาที่เพิ่มขึ้นก็ถูกจองเต็มเช่นเดียวกัน และยังมีบริษัทธุรกิจที่ต้องการลงโฆษณาอีกเป็นจำนวนมาก แต่ไม่สามารถลงโฆษณาได้เพราะเวลาโฆษณามากเกินกว่าเวลาสูงสุดที่กฎหมายกำหนด

ช่อง 3 ซึ่งเคยใช้ฝ่ายข่าวร่วมกับ ช่อง 9 ในการผลิตข่าวเพื่อประหยัดต้นทุนการผลิต โดย ช่อง 3 จะรับข่าวที่ฝ่ายข่าวช่อง 9 เป็นผู้ผลิตมาออกอากาศแต่ใช้ผู้อ่านข่าวของสถานีเอง (ไม่เกี่ยวข้องกับข่าวที่ผลิตโดยบริษัทแปซิฟิคฯ) ช่อง 3 ได้ยุติการผลิตข่าวร่วมของสองสถานีและจัดตั้งฝ่ายข่าวของสถานีขึ้นในวันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2529 โดยมี คุณประวิทย์ มาลีนนท์ เป็นหัวหน้ารับผิดชอบ และมี คุณสุคต ชูพิณิจ และ มล.ดวง สนิทวงศ์ เป็นผู้ช่วย จึงมีการรับพนักงานฝ่ายข่าวเพิ่มเติมเป็นจำนวนมาก

ช่อง 5 พยายามทำการปรับปรุงการนำเสนอข่าวภูมิภาค เริ่มต้นการรายงานข่าวภูมิภาคอย่างจริงจังในเดือน ตุลาคม 2529 โดยอาศัยความร่วมมือกับบริษัทธุรกิจในเขตภูมิภาค เช่น หนังสือพิมพ์ ไทยนิวลส์ ซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์ยักษ์ใหญ่ในภาคเหนือ ให้ทำหน้าที่รวบรวมข่าวที่น่าสนใจ และทีมข่าวช่อง 5 ได้จัดอุปกรณ์การถ่ายทำและช่างเทคนิคขึ้นไปช่วยในการจัดทำข่าวโทรทัศน์ และ กำหนดให้ทางภูมิภาคส่งข่าวมายังสถานีวันละ 3 ข่าวทุกวัน (บทสัมภาษณ์คุณบรรจบ ลีมจรรยา กรรมการผู้จัดการหนังสือพิมพ์ไทยนิวลส์ , นิตยสารคู่แข่ง , 2529)

หากปัญหาสำคัญของ ช่อง 5 คือ การเป็นสถานีในระบบการบริหารแบบทหาร ผู้อำนวยการสถานีจะเปลี่ยนเมื่อครบวาระดำรงตำแหน่ง ทำให้การพัฒนางานข่าวของสถานีเป็นไปอย่างไม่ต่อเนื่อง เพียงไม่นานนักก็ยกเลิกสัญญาเกี่ยวกับบริษัทในเขตภูมิภาคและมุ่งเน้นข่าวราชการทหารเป็นสำคัญ เช่นเดิม

ช่อง 7 เริ่มปรับปรุงรูปแบบการนำเสนอรายการข่าวประจำวัน แต่ยังไม่ปรากฏพัฒนาการอย่างเด่นชัด มีเพียงการว่าจ้างอาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยต่าง ๆ เข้ามาเป็นผู้ประกาศข่าวให้แก่สถานีบ้าง แต่ก็ไม่สม่ำเสมอ

เมื่อสถานีเริ่มให้ความสำคัญกับฝ่ายข่าวมากขึ้น นอกจากการขยายแผนกแล้ว ยังมีการจัดสรรงบประมาณให้มากขึ้นสำหรับการผลิตข่าว ทำให้การออกไปถ่ายทำนอกสถานที่ของนักข่าวเป็นไปได้โดยสะดวกขึ้น มีช่างภาพและพนักงานขับรถของแผนกข่าวโดยเฉพาะ เพื่อให้ข่าวของสถานีสามารถแข่งกันกับสถานีอื่นได้

ในช่วงเวลานี้ ทุกสถานีเริ่มปรับปรุงรูปแบบการนำเสนอข่าวประจำวัน โดยยึดรูปแบบการนำเสนอข่าวของ ช่อง 9 เป็นแนวทางในการปรับปรุง คือ รายงานข่าวในลักษณะการเล่าข่าว มีการรายงานข่าวจากสถานที่เกิดเหตุ

ในปีนี้ ช่อง 9 ได้เพิ่มเวลาการรายงานข่าวแบบ ข่าวเจาะ (Scoop News) มากขึ้น คือ เป็นข่าวที่ต้องมีการเก็บรวบรวมข้อมูลข่าวอย่างต่อเนื่องด้วยการสืบค้น รวบรวมหลักฐาน จึงต้องใช้เวลาและงบประมาณมากกว่าการรายงานข่าวทั่วไป และใช้เวลาการในการนำเสนอ 5 -10 นาที ซึ่งเป็นต้นแบบให้สถานีอื่นปฏิบัติตาม

การจัดทำข่าวเจาะทำให้เกิดการเปิดกว้างของเนื้อหามากขึ้น มีการอธิบายสาเหตุและผลกระทบของปัญหาที่นำเสนอ แต่ก็เน้นไปที่การทำข่าวเกี่ยวกับเรื่องทั่ว ๆ ไป ที่ไม่ใช่ข่าวเกี่ยวกับเรื่องราชการการเมืองการปกครอง เช่น เรื่องของคนกลุ่มน้อยในสังคม

ข่าวโทรทัศน์เริ่มนำเสนอเรื่องราวของคนกลุ่มน้อยในสังคมเพิ่มขึ้น เช่น คนภูเขา ชีวิตแรงงานไทย ซึ่งแต่เดิม เรื่องราวของคนกลุ่มนี้จะได้รับการนำเสนอเมื่อรัฐต้องการประชาสัมพันธ์ผลงานของตนเท่านั้น และ ในเนื้อหาที่เน้นถึงผลงานรัฐซึ่งได้เข้าไปแก้ไขปัญหาให้ชีวิตความเป็นอยู่ของคนกลุ่มน้อยดีขึ้น

แต่ในช่วงระยะเวลาที่เรื่องราวของคนเหล่านี้ถูกนำมาเสนออย่างถูกต้อง เพื่อสะท้อนภาพที่เป็นจริงของปัญหาสังคมที่เกิดกับคนกลุ่มเล็ก หรือคนกลุ่มต่าง ๆ ที่ไม่เคยมีสิทธิเรียกร้องในสังคม เพื่อให้คนกลุ่มนี้ได้รับการเอาใจใส่จากสังคมและรัฐมากขึ้น การนำเสนอข่าวประเภทนี้ที่ได้รับความนิยมที่สุด คือ “ข่าวคุณภาพชีวิต” ของ ช่อง 9 โดย คุณลดาวัลย์ วงศ์ศรีวงศ์ และ คุณนิรมล เมธีสุวกุล ที่มักจะออกทำข่าวเกี่ยวกับชีวิตของผู้คนในชนบท แล้วนำมาเสนอผ่านข่าวโทรทัศน์ ซึ่งแต่เดิมเรื่องราวของคนกลุ่มนี้แทบจะไม่ได้ออกอากาศทางโทรทัศน์เลย

“ข่าวคนงานไทยในสิงคโปร์โดนหลอกไปขายแรงงานที่นั่น มีสภาพความเป็นอยู่ที่ ย่ำแย่เป็นจำนวนมาก เราก็บินตามไปดูเลยที่สิงคโปร์ ตามไปดูตาม Side งานที่ก่อสร้าง ไปดูจริงๆก็พบว่าจริง คนงานไทยก็บอกว่า มาทำงานโดยถูกยึด Passport แล้วสภาพความเป็นอยู่ไม่ได้ดีไปกว่าเมืองไทยเลย ถูกเอาเปรียบเยอะ ก็สะท้อนภาพตรงนี้ออกมา ข่าวนี้เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้รัฐบาลไทยไปชนแรงงานไทยกลับ”

(จิระ ห่องสำเร็จ , สัมภาษณ์ , 3 กุมภาพันธ์ 2548)

“ช่วงนั้น ดูเหมือนจะมีปัญหาเรื่องผู้อพยพชาวเขมร แถวปราจีนบุรี อรัญประเทศ ซึ่งก็มีค่ายอพยพ แล้วก็มีปัญหาเรื่องดูแลดีไหม ควรปิดหรือเปิดค่าย สภาพความเป็นอยู่เราก็เลยไปทำ ดูเหมือนพื้นที่จะทำมาได้ดีตั้ง 3-4 ชั่วโมง เสนอหลาย ๆ เรื่องที่เป็นปัญหา”

(นิรมล เมธีสุวกุล , สัมภาษณ์ , 13 ตุลาคม 2547)

ข่าวโทรทัศน์ในช่วงเวลานี้จึงนำเสนอเนื้อหาในหลายมิติมุมมอง แม้จะมีมุมมองจากฝ่ายรัฐเป็นหลัก แต่ก็พบการนำเสนอเนื้อหาที่เป็นมุมมองความคิดเห็นจากกลุ่มที่อยู่ตรงข้ามกับรัฐ เช่น กลุ่มฝ่ายค้าน และ กลุ่มที่มีปัญหาที่ต้องการการแก้ไขจากรัฐเพิ่มขึ้น

ข่าวโทรทัศน์จึงเริ่มเป็นการรายงานรอบด้านมากขึ้น คือ แทนที่จะมีแต่การนำเสนอเรื่องราวที่รัฐต้องการแจ้งสู่สาธารณชน ก็เพิ่มการเสนอปัญหาจากสาธารณชนที่เรียกร้องการแก้ไขผ่านสื่อโทรทัศน์เพื่อให้สังคมได้รับรู้และรัฐจะเข้ามาจัดการกับปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

การปรับปรุงที่เน้นการสร้างรูปแบบการนำเสนอให้น่าสนใจ และ เนื้อหาที่เปิดกว้างมากขึ้นของข่าวโทรทัศน์ทุกสถานี ทำให้ประชาชนหันมาให้ความสนใจชมข่าวโทรทัศน์มากขึ้น จากการสำรวจของ บริษัท ดีมาร์ จำกัด ซึ่งทำการสำรวจความนิยมในการชมรายการโทรทัศน์ ระบุว่า ข่าว

โทรทัศน์เป็นรายการที่มีจำนวนผู้ชมให้ความสนใจชมสูงสุด (Rating) ในปี พ.ศ. 2529 ทำให้รายการข่าวกลายเป็นรายการที่สามารถสร้างรายได้ให้กับสถานีได้เช่นเดียวกับรายการบันเทิง ไม่ใช่แค่รายการที่มีเพื่อให้ครบทุกประเภทรายการที่ต้องนำเสนอเท่านั้น

ช่วงที่ 3 พ.ศ. 2530 – 2534 ยุคแห่งการแข่งขันที่มากขึ้นของรายการข่าวระหว่างสถานีโทรทัศน์

ใน พ.ศ. 2530 ช่อง 9 ได้ขยายเวลาของรายการข่าวอีกครั้ง เพื่อรองรับจำนวนโฆษณาที่ต้องการลงโฆษณาในรายการข่าวเพื่อสร้างรายได้เพิ่มให้แก่สถานี โดย ช่อง 9 นำเสนอข่าวโทรทัศน์ถึง 2 ชั่วโมงครึ่ง คือ เสนอข่าวตั้งแต่เวลา 19.00 – 21.30 น. ของทุกวัน แม้จะขยายเวลาเสนอข่าวถึง 2 ชั่วโมงครึ่งแล้วแต่ก็ยังรองรับจำนวนโฆษณาได้ไม่พอ จนบริษัทที่ต้องการลงโฆษณาต้องจองเวลาโฆษณาล่วงหน้ามากกว่า 1 เดือน

“พอข่าวขายดีมากขึ้น เราก็ขยายเป็น 2 ทุ่มถึง 3 ทุ่มครึ่ง ที่ขยายเพราะมันขายดี มันขายดีกว่าละครมากมาย เราก็ต้องขยายเพื่อหาดังค์”

(สมเกียรติ อ่อนวิมล , สัมภาษณ์ , 1 กุมภาพันธ์ 2548)

การเริ่มต้นออกอากาศข่าวในเวลา 19.00 น. ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงลำดับการนำเสนอข่าวใหม่เพื่อกระตุ้นความสนใจจากผู้ชม แต่เดิม กบว. มีมติให้ทุกสถานีต้องเริ่มต้นนำเสนอข่าวด้วยข่าวพระราชสำนักในเวลา 20.00 น. แล้วจึงตามด้วยข่าวประเภทอื่น ๆ แม้จะเริ่มมีความคิดที่จะนำเสนอข่าวประเภทอื่นก่อนแต่ก็ไม่สามารถทำได้เพราะขัดกับมติของ กบว. ที่กำหนดให้เวลา 20.00 น. ต้องเป็นการออกอากาศข่าวในพระราชสำนักเท่านั้น

ดังนั้น ในเวลา 19.00 น. ข่าวโทรทัศน์จึงเริ่มต้นนำเสนอด้วยการรายงานข่าวที่น่าสนใจในวันนั้นก่อน เช่น ข่าวต่างประเทศ ข่าวการเมือง จนถึงเวลา 20.00 น. ทุกสถานีจึงรายงานข่าวในพระราชสำนักพร้อมกัน เพื่อไม่ให้ขัดกับมติของ กบว. โดยช่อง 3 และ ช่อง 9 ใช้วิธีนำเสนอข่าวต่างประเทศเป็นลำดับแรก ในขณะที่ ช่อง 5 และ ช่อง 7 ใช้วิธีการนำเสนอข่าวการเมือง ข่าวเหตุการณ์นำสนใจประจำวัน หรือ ข่าวเกี่ยวกับสวนภูมิภาคก่อนเป็นลำดับแรก

“ตอนหลัง เราก็รู้สึกว่ เราอยากเอาข่าวสำคัญขึ้นก่อน แต่จะเอาขึ้นก่อนข่าวราชสำนักไม่ได้ มันผิดระเบียบ กบว. เราเลยทำเรื่องขอกับ กบว. ว่า เราขอเริ่มเสนอข่าวทุ่มครึ่ง พอให้ ก็ขยับมาเป็น ทุ่มหนึ่ง ข่าวราชสำนักก็เลยยังอยู่สองทุ่มเหมือนเดิม แต่รายการข่าว 9 อ.ส.ม.ท. ขยับมาเป็นทุ่มหนึ่ง สองทุ่มก็มาข่าวราชสำนัก”

(สมเกียรติ อ่อนวิมล , สัมภาษณ์ , 1 กุมภาพันธ์ 2548)

การเรียงลำดับการนำเสนอข่าวหลังปี พ.ศ. 2530 จึงให้ความสำคัญกับเนื้อหาของข่าวเป็นหลักในการจัดลำดับ ข่าวใดที่มีความสำคัญ มีผลกระทบต่อสังคม หรือ อยู่ในความสนใจของประชาชนก็จะได้รับการนำเสนอเป็นข่าวลำดับแรก ๆ ไม่ได้เรียงลำดับการออกอากาศตามความสำคัญของบุคคลในข่าวเช่นเดิม

“แต่เดิม ข่าวนายกต้องขึ้นก่อนข่าวนางสาวไทย ตามลำดับกำหนดข่าว แต่เมื่อเราวัดคุณค่าความเป็นข่าวจริง ๆ ข่าวนางสาวไทยก็อาจขึ้นก่อนข่าวนายกได้ ถ้าข่าวนางสาวไทยนี้ชาวบ้านสนใจอยากรู้มากกว่า”

(จิระ ห่องสำเร็จ , สัมภาษณ์ , 3 กุมภาพันธ์ 2548)

จากการศึกษาพบว่า ในช่วงเวลานี้ ทุกสถานีหันมาแข่งขันกันในด้านรายการข่าวโทรทัศน์ ทุกสถานีจึงพยายามที่จะสร้างจุดเด่นในรายการข่าวของตนเองเพื่อให้แตกต่างจากสถานีอื่น โดยแต่ละสถานีจะสร้างความชำนาญเฉพาะด้านขึ้นในการรายงานข่าวประเภทใดประเภทหนึ่ง ส่งผลต่อการขายเวลาโฆษณาซึ่งเป็นรายได้ของสถานี เพราะการมีจุดเด่นในแต่ละประเภทงานข่าวทำให้บริษัทธุรกิจสามารถตัดสินใจได้ง่ายขึ้นว่า จะลงโฆษณากับสถานีช่องใดเพื่อให้สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายอย่างแท้จริงมากที่สุด ทุกสถานีจึงเลือกที่จะให้ความสนใจปรับปรุงงานข่าวบางประเภทเป็นข่าวหลักของสถานี โดยคำนึงถึงความถนัดและความพร้อมของสถานี บุคลากรภายในเทคโนโลยีการผลิตรายการ ลักษณะประเภทของผู้ชม รวมไปถึงผลประโยชน์ด้านธุรกิจประกอบคือ ช่อง 3 ให้ความสำคัญกับข่าวต่างประเทศและข่าวบันเทิง ช่อง 5 ให้ความสำคัญกับข่าวกีฬา ช่อง 7 ให้ความสำคัญกับข่าวภูมิภาคและข่าวกีฬา ช่อง 9 ให้ความสำคัญกับข่าวสังคมวัฒนธรรม

ช่อง 3 ให้ความสำคัญกับการนำเสนอรายการข่าวต่างประเทศ เพราะได้ทำสัญญาซื้อข่าวจากแหล่งข่าวต่างประเทศหลายสถานี เช่น CNN ของประเทศสหรัฐอเมริกา ATV และ HKTVB ของประเทศฮ่องกง VISNEWS ของประเทศสหราชอาณาจักร จึงใช้กลยุทธ์เพื่อสร้างความแตกต่างให้รายการข่าวของตนเอง โดยการเลื่อนเวลาการออกอากาศข่าวต่างประเทศให้เร็วขึ้น คือ นำเสนอข่าวต่างประเทศในช่วงข่าว 19.30 น. เพิ่มรายการข่าวบันเทิง คือ เพิ่มช่วง “ข่าวสี่สัปดาห์บันเทิง” ออกอากาศหลังข่าวประจำวัน ในปี พ.ศ. 2532 โดยเป็นข่าวที่มุ่งโฆษณาประชาสัมพันธ์รายการบันเทิงต่าง ๆ เช่น ละคร เกมโชว์ ของทางสถานีเป็นหลัก ต่อมา ในปี พ.ศ. 2533 เพิ่ม รายงานข่าว 17.25 น. และ ข่าวดาวเทียมในเวลา 21.50 น.

นอกจากนั้น สถานียังให้ความสำคัญสร้างผู้ประกาศข่าวของสถานีเอง จึงมีการประกาศรับสมัครผู้ประกาศข่าวเป็นพนักงานประจำของสถานี โดยในการคัดเลือกโดยให้น้ำหนักและความสำคัญที่ "ความสวยงาม" และ "บุคลิกภาพ" มากที่สุด ในการรับสมัครคัดเลือกครั้งแรก มีผู้สมัครเข้ารับคัดเลือกถึง 2,986 คน และได้ผู้ผ่านการคัดเลือกมาสร้างเป็นทีมผู้ประกาศข่าวหญิงล้วน 3 คน คือ อภิญญา เจริญวงศ์ , พรรณี เลียงวิทยาคุณ และ ชุติมา รอดอยู่สุข ทำหน้าที่ประกาศข่าวแต่การประกาศข่าวของช่อง 3 เป็นการบันทึกเทปล่วงหน้า เพื่อป้องกันความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นในการออกอากาศสด (นงนุช ศิริโรจน์, 62)

ช่อง 5 นอกจากข่าวทหารตามนโยบายสถานีซึ่งให้ความสำคัญกับกิจกรรมของกองทัพมากที่สุดแล้ว จึงไม่มีการเปลี่ยนแปลงมากนัก จนปี พ.ศ. 2532 ช่อง 5 จึงเพิ่มเติมเวลาการออกอากาศโดยการกรอรายงานข่าวทุกต้นชั่วโมง ในรูปแบบเดียวกับข่าวเด็คของ ช่อง 7

ต่อมา ช่อง 5 ต้องการปรับปรุงรายการข่าวของตนเอง จึงได้มีแนวคิดที่จะให้บริษัทที่มีความเชี่ยวชาญด้านการผลิตข่าวมาผลิตข่าวให้กับสถานีร่วมกับฝ่ายข่าวของสถานี จึงมีการเปิดให้มีการเช่าเวลารายการข่าว โดยบริษัทที่เข้ามาเช่าเวลาจาก ช่อง 5 อาทิ บริษัท อีเอ็มนิวส์ ในปี พ.ศ. 2532 และ บริษัท วโรดม โปรโมชัน ในปี พ.ศ. 2534

การที่เปิดโอกาสให้บริษัทภายนอกเข้ามาร่วมผลิตข่าว ฝ่ายข่าวสถานียังคงผลิตข่าวทหารและข่าวราชการซึ่งเป็นนโยบายหลักของสถานีเช่นเดิม ส่วนข่าวประเภทอื่นให้บริษัทที่เข้ามาเช่าเวลาเป็นผู้ผลิต บริษัทภายนอกจึงให้ความสำคัญกับการผลิตข่าวตามที่ตนถนัด คือ บริษัท อีเอ็มนิวส์ ให้ความสำคัญกับการผลิตข่าวเศรษฐกิจ มีการรายงานสภาวะตลาดหุ้น ดัชนีราคา ฯลฯ ในขณะที่ บริษัท วโรดม โปรโมชัน ให้ความสำคัญกับข่าวกีฬา เพราะทีมผู้บริหาร คือ คุณนพพร ตุงคะรักษ์ และ คุณบรรณสาร จันทรสมศักดิ์ เป็นผู้สื่อข่าวกีฬามาก่อน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการรายงานผลการแข่งขันกีฬาจากต่างประเทศ แต่ข่าวของสถานีก็ไม่โดดเด่นเช่นสถานีอื่น เพราะมีปัญหาจากการบริหารที่ยังอยู่ในระบบราชการทหาร เมื่อเปลี่ยนตัวผู้อำนวยการสถานี และ บริษัทที่เช่าเวลาหมดสัญญา ข่าวต่าง ๆ ของสถานีก็ไม่ได้รับการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

ช่อง 7 ในปี พ.ศ. 2530 ช่อง 7 ได้คัดเลือกทีมผู้ประกาศใหม่ 3 คน ประกอบด้วย จักรพันธ์ ยมจินดา , ศันสนีย์ นาคพงษ์ และ โชติรวี คาริน่า มาเป็นผู้ประกาศข่าวหน้ากล้องเป็นครั้งแรก ซึ่งแต่เดิมช่อง 7 ใช้วิธีการอ่านข่าวทับภาพข่าวออกอากาศเท่านั้น โดยผู้ประกาศข่าวจะผ่านการคัด

เลือกจากฝ่ายบริหารในขณะนั้น คือ คุณสุรางค์ เปรมปรีดิ์ และ คุณชาติเชื้อ กรรณสูตร และขยายเวลาการออกอากาศข่าวประจำวันเป็น 19.30 – 21.00 น.

ต่อมา ช่อง 7 ได้เพิ่มเวลาการออกอากาศข่าวต้นชั่วโมง คือ รายการ “ข่าวเด็ด” เป็นรายการข่าวสั้น ๆ ออกอากาศทุกต้นชั่วโมง ก่อนเข้าสู่รายการอื่น ๆ ของทางสถานี เพื่อเป็นการแข่งขันกับ ช่อง 9 โดยใช้จุดเด่นด้านความเร็วในการนำเสนอ และ เพิ่มความถี่ในการนำเสนอข่าว ทำให้ ช่อง 7 สามารถออกอากาศข่าวต่าง ๆ ได้เร็วกว่าสถานีอื่น ไม่ต้องรอออกอากาศในตอนค่ำพร้อมกันเช่นเดิม

“พอปี 30-31 ช่อง 7 เขาก็มีความถี่ของการเสนอข่าวบ่อยขึ้น ก็สู้อาจารย์ดร.สมเกียรติ เขาไม่ได้ไง อ.ดร.สมเกียรติเขายืนอยู่ท่วมสองท่วมไซ้ใหม่ล่ะ ช่อง 7 ก็เลยเสนอข่าวให้บ่อยขึ้นล่ะกัน เวลาที่มีข่าวอะไรเกิดขึ้นก็เสนอข่าวเป็นข่าวสั้นๆ ที่เรียกว่า “ข่าวเด็ด” นั้นแหละ เป็นข่าวสั้นๆ ประมาณสองนาที่สามนาที่ก็แล้วแต่”

(พิสิฐ กิริติการกุล , สัมภาษณ์ , 17 มกราคม 2548)

นอกจากนั้น ช่อง 7 ให้ความสำคัญกับประเภทงานข่าวที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ข่าวภูมิภาค เพราะฐานผู้ชมของสถานีในขณะนั้นส่วนใหญ่เป็นประชาชนในต่างจังหวัด เนื่องจาก ช่อง 7 เป็นสถานีแรกที่มีการแพร่ภาพในระบบการถ่ายทอดสัญญาณผ่านดาวเทียม จึงมีรัศมีการแพร่ภาพครอบคลุมมากที่สุดและประชาชนสามารถรับชมได้ชัดเจนที่สุดในขณะนั้น

“คนดูของช่อง 7 ส่วนใหญ่เป็นคนหัวเมือง เพราะสถานีมีเครือข่ายมาก”

(ลาวัณย์ จิระสุรเดช , สัมภาษณ์ , 15 ธันวาคม 2547)

การพัฒนาข่าวภูมิภาคของ ช่อง 7 เริ่มต้นในเดือนเมษายน พ.ศ. 2531 โดยสถานีได้ทำการจัดซื้อชุดเครื่องส่งและรับสัญญาณผ่านดาวเทียมขนาดเล็กที่สถานีเรียกว่า “ดาวเทียมจิวต์แจ๋ว” (Satellite News Gathering หรือ SNG) จำนวน 3 ชุด เพื่อติดตั้ง ณ สถานีเครือข่ายต่าง ๆ คือ ภาคเหนือที่จังหวัดเชียงใหม่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่จังหวัดอุบลราชธานี ภาคใต้ที่จังหวัดสงขลา ทำให้สถานีสามารถจัดตั้งศูนย์ข่าวในส่วนภูมิภาคให้ทำการผลิตข่าวเอง และ ส่งสัญญาณกลับมาที่สถานีในกรุงเทพฯ โดยไม่ต้องส่งนักข่าวจากส่วนกลางออกไปถ่ายทำเช่นเดิม โดยการราย

งานจากศูนย์ข่าวภูมิภาคครั้งแรกเป็นการรายงานผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในวันที่ 24 กรกฎาคม พ.ศ. 2531 และทำให้สถานีอื่นจัดตั้งศูนย์ข่าวในลักษณะเดียวกันตามมา

การแข่งขันในงานข่าวโทรทัศน์มิได้จำกัดอยู่แต่ในประเทศเท่านั้น เมื่อมีเหตุการณ์สำคัญเกิดขึ้นในต่างประเทศ จากที่เคยรายงานข่าวโดยแปลจากข่าวที่ซื้อมาจากสำนักข่าวต่างประเทศ ถ้าสถานีเห็นว่ามีความกระทบถึงประเทศไทย ก็จะมีการจัดส่งนักข่าวออกไปถ่ายทำและรายงานเหตุการณ์จริงจากประเทศนั้น ๆ มาออกอากาศ

การรายงานข่าวจากต่างประเทศครั้งสำคัญ ก็คือ การรายงานข่าวเหตุการณ์ “สงครามอ่าวเปอร์เซีย” ระหว่าง ประเทศสหรัฐอเมริกา กับ ประเทศอิรัก ในปี พ.ศ. 2534 มีการส่งนักข่าวไทย คือ คุณสุรชา บุญเปี่ยม และ คุณอำพล วิโรจน์พันธุ์ (ช่อง 9) คุณพิสิฐ กิรติการกุล และ คุณบุญยอด สุขถิ่นไทย (ช่อง 7) ไปทำข่าวและรายงานจากบริเวณสมรภูมิสงคราม คือ บริเวณชายแดนประเทศซาอุดีอาระเบียติดกับคูเวต ซึ่งมีข่าวว่า มีคนงานไทยอาศัยอยู่ในบริเวณนั้นด้วย โดยนักข่าวจะทำข่าวแล้วรายงานจากพื้นที่ผ่านระบบถ่ายทอดสัญญาณผ่านดาวเทียมมายังสถานีตามเวลาที่กำหนดไว้ สถานีก็จะทำหน้าที่รับสัญญาณมาแล้วนำออกอากาศในช่วงเวลาข่าว

ระหว่าง พ.ศ. 2530 - 2534 นับได้ว่าเป็นพัฒนาการครั้งสำคัญของการรายงานสดนอกสถานที่ในงานข่าวโทรทัศน์ ก่อนหน้านี้อการรายงานสดนอกสถานีมีน้อย เพราะความไม่สะดวกของการใช้การถ่ายทอดสัญญาณในระบบไมโครเวฟ ซึ่งมีปัญหาทั้งในด้านการติดตั้งระบบสัญญาณที่ต้องใช้เวลานาน ภาพและเสียงสัญญาณที่ไม่ชัดเจนเมื่อเผชิญสิ่งกีดขวาง เช่น ตึก หรือ ภูเขา และรัศมีการส่งสัญญาณที่ไม่ไกลนัก การรายงานสดนอกสถานที่ในระบบไมโครเวฟต้องใช้รถขนาดใหญ่ มีอุปกรณ์ในการถ่ายทอด 3 ส่วน คือ รถปั่นไฟ รถถ่ายทอดสัญญาณ และ รถควบคุม นอกเหนือจากไปจากกล้องโทรทัศน์

พิสิฐ ให้ข้อมูลว่า ในการรายงานสด ต้องมีการติดตั้งอุปกรณ์ให้เรียบร้อยก่อน แล้วจึงใช้รถปั่นไฟผลิตกระแสไฟฟ้าให้เครื่องทำงาน และควบคุมโดยรถควบคุมอีกคัน การรายงานสดในระยะนี้จึงเป็นการรายงานสดของข่าวที่ต้องมีการคาดการณ์ล่วงหน้าไว้แล้ว เช่น การรายงานสดเหตุการณ์เขื่อนระเบิด ซึ่งมีรายงานล่วงหน้าว่า เขื่อนอาจเกิดระเบิด พิสิฐและทีมข่าวก็ไปติดตั้งรถถ่ายทอดไว้เรียบร้อยแล้ว เมื่อเหตุการณ์เกิดขึ้นจริง ก็จะสามารถรายงานสดได้ทันที ยังไม่ใช้การรายงานสดได้ทันทีทันใด หรือ เหตุการณ์ฉุกเฉินจากที่เกิดเหตุ เช่น ไฟไหม้ ตึกถล่ม เพราะขณะนั้น การติดตั้งอุปกรณ์ยังต้องใช้เวลาในการเตรียมการถ่ายทอดสดล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 6 ชั่วโมงในการรายงานสดแต่ละครั้ง

ต่อมามีการใช้เทคโนโลยีการถ่ายทอดผ่านดาวเทียม ซึ่งทำให้การถ่ายทอดสัญญาณสะดวกขึ้น เพราะไม่ต้องใช้เวลาติดตั้งนาน สัญญาณภาพและเสียงสามารถส่งและรับได้อย่างชัดเจน อุปกรณ์ในการส่งสัญญาณก็มีขนาดเล็กลง จนสามารถบรรจุไว้ในรถหกล้อคันเดียวได้ทั้งหมด (O.B. Van) ทำให้การรายงานสดทำให้สะดวกง่ายดายขึ้น ทุกสถานีจึงแข่งขันกันรายงานสด โดยเฉพาะเมื่อเกิดเหตุการณ์ที่ประชาชนสนใจ เช่น การต้อนรับ น.ส.ภรณ์ทิพย์ นางงามจักรวาลกลับประเทศไทย ในปี พ.ศ. 2531 ทุกสถานีต่างส่งรถถ่ายทอดสดเพื่อถ่ายทอดเหตุการณ์ตั้งแต่ น.ส.ภรณ์ทิพย์ ลงจากเครื่องบิน

แม้ในเวลานี้ รูปแบบการนำเสนอข่าว และ เทคโนโลยีจะพัฒนาจนทำให้สถานีสามารถรายงานข่าวได้อย่างรวดเร็วมากขึ้น แต่จากการศึกษาพบว่า สิทธิในการควบคุมการออกอากาศรายการข่าวยังคงเป็นสิทธิของสถานีซึ่งอยู่ใต้การควบคุมของอำนาจการเมือง โดยในการควบคุมสถานีโทรทัศน์ รัฐควบคุมโดยอาศัยสัมปทานที่ให้กับสถานีเอกชน คือ ช่อง 3 และ ช่อง 7 เป็นตัวควบคุม ถ้าไม่เป็นไปตามนโยบายรัฐ อาจไม่ได้รับการต่อสัมปทาน ทำให้สถานีไม่เสนอข่าวที่อาจสร้างปัญหาแก่สถานีได้ ในขณะที่ ช่อง 5 และ ช่อง 9 เป็นสถานีของรัฐอยู่แล้ว การดำเนินงานเผยแพร่ข่าวจึงเป็นไปตามนโยบายของรัฐ

“แต่ของช่อง 7 ก็มีการคุม แต่ถึงเขาไม่มาคุมเราก็ไม่กล้าออกแล้ว เพราะเป็นช่องทหาร”

(พิสิฐ กิรติการกุล , สัมภาษณ์ , 17 มกราคม 2548)

สถานีจึงทำการควบคุมฝ่ายข่าวทางอ้อมผ่านนโยบายสถานี คือ กองบรรณาธิการต้องระมัดระวังในการคัดเลือกข่าวมานำเสนอ บรรณาธิการข่าวต้องตรวจสอบข่าวทุกชิ้นก่อนออกอากาศ เพื่อมิให้เกิดปัญหากับหน่วยงานทางการเมือง

“การทำงานกับช่อง 9 นี่มันเป็นหน่วยงานราชการ ก็อาจจะมีปัญหาที่ระบบบ้าง ไม่ค่อยคล่องตัว แต่ก็ไม่ใช่เรื่องใหญ่เพราะเราปรับตัวได้ ข่าวของผมที่ทำไม่เคยเจอ censor นะ เพราะข่าวที่ทำ บก.มอบหมายให้ทำ หรือ เราเสนอไปทำเองแล้ว บก.อนุมัติให้เราทำ”

(จิระ ห่องสำเร็จ , สัมภาษณ์ , 3 กุมภาพันธ์ 2548)

แม้ต่อมาจะมีการจ้างบริษัทภายนอกให้มาร่วมผลิตข่าว เช่นในกรณี ช่อง 9 และ บริษัท แปซิฟิค แต่บริษัทฯ ก็เป็นเพียงผู้ผลิตข่าวเท่านั้น ไม่สามารถกำหนดได้ว่า จะให้ข่าวใดออกอากาศ

“ตรงนี้ต้องอธิบาย เดี่ยวบันทึกผิดแล้ว อ.ส.ม.ท. จะว่าผม ผมนี่เป็นเพียงแค่ผู้ร่วมผลิตข่าว ไม่ใช่ผู้ควบคุมงานเลย คือ ทำสัญญาว่าจะช่วยปรับปรุงข่าวที่ อ.ส.ม.ท. ทำอยู่ อ.ส.ม.ท.ก็รับไปทำ ส่วนตัวเนื้อข่าวที่ผมทำอยู่ วันหนึ่งผมรับผิดชอบทำแค่ 5 ข่าว แต่รูปแบบที่คิด อ.ส.ม.ท. รับไว้ทั้งหมด ตัวข่าวที่ อ.ส.ม.ท. ทำรวมทั้งหมด เป็นของฝ่ายข่าวของ อ.ส.ม.ท. เขาคิดเขาเองเขาทำเขาเองทุกวัน เพียงแต่ว่า ผมจะคอยดูว่าเขาทำอะไร ผมก็ไม่ทำซ้ำกับเขา คือ ทำเสริมทำแยก วันหนึ่งผมทำ 5 ข่าว ผมก็จะบอกบรรณาธิการข่าวว่า วันนี้ผมจะทำเรื่องนี้นะ จัดคิวให้ผมออกอากาศด้วยว่าจะออกตรงไหน ออกรวมไปกับ อ.ส.ม.ท. เขาก็ทำของเขา ผมไม่มีสิทธิไปสั่งอะไรเขา”

(สมเกียรติ อ่อนวิมล , สัมภาษณ์ , 1 กุมภาพันธ์ 2548)

ลักษณะการทำงานในลักษณะรับจ้างผลิตข่าว บริษัทฯ จึงมีปัญหาในด้านการถูกควบคุมเนื้อหาข่าวที่ถ่ายทอดได้เรียบร้อยแล้ว เพราะบริษัทฯ ไม่มีอำนาจในการตัดสินใจเลือกข่าวที่น่าเสนอหลายครั้งที่ทำข่าวมาแล้วไม่ได้ถูกนำออกอากาศ

“มีการ censor ทุกวันครับ เพราะอย่างที่ผมบอกคุณ เราย่อมทำข่าว เราไม่ได้เป็นเจ้าของฝ่ายข่าว บรรณาธิการประจำวันเขาจะตรวจข่าวทุกชิ้น ดีแค่ไหนเขาก็ตรวจหมด ให้มั่นใจว่าออกอากาศได้”

(สมเกียรติ อ่อนวิมล , สัมภาษณ์ , 1 กุมภาพันธ์ 2548)

ในขณะที่บริษัทแปซิฟิคฯ พยายามที่จะนำเสนอเนื้อหาข่าวในทุก ๆ ด้าน ซึ่งบางครั้งก็ส่งผลกระทบต่อกลุ่มผู้มีอำนาจของรัฐ ผู้อำนวยการสถานี ช่อง 9 จึงต้องควบคุมการนำเสนอข่าวของบริษัทอย่างเข้มงวดขึ้น ทำให้ข่าวของบริษัทจำนวนมากที่ผลิตสำเร็จแล้วแต่ไม่ได้ออกอากาศเพราะสถานีกลัวจะเกิดผลกระทบต่อองค์กร ความขัดแย้งในการควบคุมการนำเสนอข่าว นำไปสู่การยกเลิกสัญญาผลิตข่าวโทรทัศน์ ระหว่าง อ.ส.ม.ท. กับ บริษัท แปซิฟิคฯ ในวันที่ 17 พฤษภาคม พ.ศ. 2532 โดย ร.ต.อ.เฉลิม อยู่บำรุง รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีในขณะนั้นเป็นผู้ลงนามยกเลิกสัญญา และ ช่อง 9 ได้ใช้ทีมงานฝ่ายข่าวของสถานีเป็นผู้ผลิตข่าวเองมาจนถึงปัจจุบัน

“สัญญาบัตรถูกยกเลิกในสมัยพลเอกชาติชาย ไม่ใช่ พลเอกเปรมนะ พลเอกเปรมนี้ถ้า ยกย่องท่านหน่อยจะดี เพราะท่านทน เป็นรัฐบาลที่ไม่ใช่ประชาธิปไตย 100% ก็จะ ยอมทนกับเสรีภาพ เพื่อคอยผ่อนคลายความตึงเครียด แต่รัฐบาลประชาธิปไตยนี้จะ ไม่ค่อย จะเผด็จการฟังแต่เสียงตัวเอง คิดว่าตัวเองมาจากประชาชน ไม่ฟังเสียงใคร ปัญหาที่เกิดขึ้นคือ รัฐบาลตั้งตัวไม่ทัน พอตั้งตัวทันก็เอาผมออก สั่งให้เลิก เพราะว่า ชาว ผมทำให้ประชาชนชอบเริ่มมีความขัดแย้ง รัฐบาลเริ่มเสีย คนตำหนิรัฐบาลมากขึ้น รัฐบาลก็จ้องหาทางเลิกสัญญา ส่วน อสมท. นี้ ทางการเมือง ผอ.อสมท. ก็ต้องคอยไปชี้แจงกับรัฐบาล “อ.สมเกียรติทำผิดไปแล้ว เดี่ยวผมแก้ เดี่ยวผมสั่งแก้หยุด” ในที่สุดก็ต้องโอนอ่อนให้รัฐบาลที่สั่งให้เลิกสัญญากับผม”

(สมเกียรติ อ่อนวิมล , สัมภาษณ์ , 1 กุมภาพันธ์ 2548)

การยกเลิกสัญญากับบริษัท แปซิฟิคฯ ทำให้สถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ มีการกวาดขันการนำเสนอข่าวสารของตัวเองมากขึ้น เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับหน่วยงานรัฐ การนำเสนอข่าวโทรทัศน์ในช่วงเวลานี้ เนื้อหาข่าวจึงย้อนกลับไปเป็นแบบเดิม คือ การประชาสัมพันธ์ผลงานของรัฐบาลมากขึ้น ลดการนำเสนอข่าวด้านตรงกันข้ามกับรัฐบาลลง

“กรอบคงไม่ได้มีมาก แต่ทุกคนไปตีกรอบตัวเองมากกว่า คิดว่า อันนี้อันนั้นนำเสนอไม่ได้ แล้วก็ถ้าเราเทียบถึงระบอบประชาธิปไตย กฎหมายที่ให้อิสระของทางสื่อถ้าดู เฝินๆก็เหมือนจะมีมากมีอิสระ แต่ถ้าดูให้ลึกๆแล้ว การเมืองยังไม่มีความเป็นประชาธิปไตยเหมือนยุคหลังๆ อำนาจทั้งทางกฎหมายทางสังคมอิทธิพลอะไรต่างๆ มันขึ้นกับการเมือง ผู้บริหารระดับสูง มีผลต่อสถานีมาก อำนาจการเมืองกำกับดูแล ไม่มีใครคิดที่จะทำอะไรที่จะออกนอกกรอบมาก ไม่มีใครกล้าเสียง”

(ทินรัตน์ สัจจาพิทักษ์ , สัมภาษณ์ , 18 มกราคม 2548)

ช่วง ที่ 4 พ.ศ. 2535 – 2538 การควบคุมเนื้อหาข่าวโทรทัศน์สู่ทีวีเสรี

พัฒนาการของงานข่าวโทรทัศน์ใน 3 ช่วงที่ผ่านมา ทั้งเนื้อหาที่เริ่มเป็นเรื่องใกล้ตัวประชาชนทำให้ผู้ชมรู้สึกข่าวเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวัน และรูปแบบการนำเสนอที่มีการใช้เทคนิคทั้งด้านภาพและเสียงประกอบให้น่าสนใจ ทำให้รายการข่าวโทรทัศน์กลายเป็นรายการที่ได้รับความนิยมจากประชาชนเพิ่มขึ้นอย่างมาก ทุกสถานีจึงหันมาให้ความสนใจกับการผลิตรายการข่าวโทรทัศน์ ให้น่าสนใจเพื่อแย่งชิงประมาณโฆษณาที่มีในรายการข่าวอย่างมหาศาล

หลังปี พ.ศ. 2530 ทุกสถานีไม่ว่าจะเป็น ช่อง 3 , 5 , 7 และ 9 นำเสนอรายการข่าวโทรทัศน์ในรูปแบบการนำเสนอที่คล้ายคลึงกันตามแบบที่ ช่อง 9 ได้รับปรุงในปี พ.ศ. 2528 ดังได้กล่าวมาแล้ว แต่ในด้านเนื้อหาข่าวยังคงถูกควบคุมด้วยอำนาจรัฐเช่นเดิม จะมีการตรวจสอบเนื้อหา (Censor) ก่อนออกอากาศอย่างเข้มงวด ไม่ว่าจะฝ่ายข่าวของสถานีหรือบริษัทที่มารับจ้างผลิตข่าวก็ตาม

แต่ความน่าสนใจของการนำเสนอและเนื้อหาข่าวที่ใกล้ตัวมากขึ้น ทำให้ประชาชนเริ่มเกิดความต้องการรับรู้ข่าวสารมากขึ้น (Nose of News) ทำให้เกิดรายการโทรทัศน์เกี่ยวกับข่าวหลายประเภท เช่น สารคดีเชิงข่าว การวิเคราะห์ข่าว การเจาะลึกเนื้อหาข่าว และ มีการตรวจสอบข่าวจากสื่ออื่น ๆ เช่น สื่อหนังสือพิมพ์ วิทยุ เพิ่มเติมมากขึ้น

ต่อมาในปี พ.ศ. 2535 เกิดเหตุการณ์สำคัญด้านการเมือง คือ เหตุการณ์การชุมนุมต่อต้านการดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ของ พลเอกสุจินดา คราประยูร เพราะภายหลังการร่างรัฐธรรมนูญและจัดให้มีการเลือกตั้งทั่วไป ผลการเลือกตั้ง พรรคสามัคคีธรรม ภายใต้การนำของ นายณรงค์ วงศ์วรรณ ได้รับคะแนนเสียงข้างมากสามารถจัดตั้งรัฐบาล แต่นายณรงค์ได้ไปเชิญ พลเอกสุจินดา คราประยูร ให้มาดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ทำให้เกิดความไม่พอใจในกลุ่มนักศึกษา นักการเมือง และ ประชาชน ทำให้เกิดการชุมนุมประท้วงครั้งใหญ่ ณ บริเวณท้องสนามหลวง ในเดือนพฤษภาคม โดยมี พลตรีจำลอง ศรีเมือง เป็นผู้นำ เพื่อเรียกร้องให้ พลเอกสุจินดาลาออกจากการเป็นนายกรัฐมนตรี และ แก้ไขรัฐธรรมนูญให้ระบุว่า นายกรัฐมนตรีต้องมาจากการเลือกตั้ง พลเอกสุจินดา ไม่ยอมลาออกตามที่มีกระแสเรียกร้อง ประชาชนที่เข้าร่วมชุมนุมจึงมีจำนวนมากขึ้นเรื่อยๆ ทำให้มีการใช้กำลังทหารตำรวจเข้าปราบปรามประชาชนที่เข้าร่วมชุมนุมเดินขบวน จนมีผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต

ในขณะที่มีการใช้กำลังทหารตำรวจเข้าปราบปรามผู้ร่วมชุมนุมประท้วงนั่นเอง รัฐบาลได้ใช้อำนาจของรัฐกดดันให้สื่อมวลชนเสนอแต่ข่าวในทิศทางที่รัฐบาลกำหนด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสื่อโทรทัศน์ ต้องเสนอข่าวตามคำสั่งรัฐบาล แม้จะเป็นข่าวที่บิดเบือนความจริงก็ตาม

ก่อนจะเกิดการปะทะกันระหว่างเจ้าหน้าที่กับผู้ชุมนุม วิทยูและโทรทัศน์ได้ออกข่าวว่า มีผู้เข้าร่วมการชุมนุมเป็นเล็กน้อย รัฐบาลกำลังพยายามทำความเข้าใจ แต่ในความเป็นจริง ผู้เข้าร่วมชุมนุมประท้วงมีมากขึ้นตลอดเวลา บรรดาสื่อมวลชนต่าง ๆ ได้เข้าไปทำข่าวอย่างใกล้ชิด และมีนักข่าวจากสำนักข่าวต่างประเทศเข้าร่วมมากกว่านักข่าวไทยเสียอีก (บันทึกภาพ คำพูด เหตุการณ์ประวัติศาสตร์พฤษภาทมิฬ ,2535 หน้า 49)

“มาควบคุมตอนพฤษภาทมิฬ ทหารเขาปฏิบัตินี้ เขาก็เริ่มมาคุม มีทหารมายึดสถานี มีรถสิงห์ทะเลทรายมาจอดอยู่ที่หน้าประตู ทหารก็ขึ้นไปบนหลังคาบ้าง ฝ่ายข่าวก็มาบ้าง ไม่เยอะนะ แต่เขาขอดูว่า ขอดูข่าวก่อนว่ามีอะไรบ้าง โดยเฉพาะช่วงหน้าสี่หน้า ขวาน ที่เขาไปกระแทกพวกที่ชุมนุม เขาก็ขอ Censor ไม่ให้ออก “

(พิสิฐ กิริติการกุล , สัมภาษณ์ , 17 มกราคม 2548)

เหตุการณ์ในวันที่ 17 พฤษภาคม ซึ่งซึ่งเป็นวันที่เกิดการปะทะกันระหว่างผู้ชุมนุมและเจ้าหน้าที่ รัฐบาลได้ใช้ทหารเข้าควบคุมสถานีโทรทัศน์ให้เสนอข่าวตามที่กำหนด โดยโทรทัศน์ทุกสถานี ได้เสนอเนื้อหาข่าวตามลำดับดังนี้

เวลา 22.10 น. สถานีโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทยได้ออกประกาศว่า พลตรีจำลอง ศรีเมือง ซึ่งนำประชาชนไปยังพระราชวังสวนจิตรลดาเกิดการปะทะกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ ทำให้ตำรวจได้รับบาดเจ็บจำนวนมาก จึงขอให้ประชาชนที่มาชุมนุมกลับเข้าที่พักโดยด่วน เพื่อความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง

เวลา 22.35 น. สถานีโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทยได้ออกประกาศว่า ผู้ชุมนุมได้รับการผลักดันจาก พลตรีจำลอง ให้เข้าปะทะกับเจ้าหน้าที่ตำรวจที่สะพานผ่านฟ้าลีลาศ เป็นผลให้ ร.ต.ต.ประดับ ภู่งวง เจ้าหน้าที่ตำรวจดับเพลิงกับรถดับเพลิงได้รับความเสียหาย ทางราชการจึงจำเป็นต้องสกัดกั้นไม่ให้ประชาชนเข้ามาในบริเวณดังกล่าว

เวลา 00.00 น. สถานีโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทยได้ออกประกาศว่า การที่พลตรีจำลองได้ปลุกระดมประชาชนให้เข้ายึดสถานีดับเพลิงภูเขาทอง พร้อมกับทำลายทรัพย์สินของทางราชการจนเกิดความเสียหายรุนแรง ทางราชการจึงจำเป็นต้องใช้มาตรการเด็ดขาด จึงขอประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

เวลา 00.05 น. สถานีโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทยได้ออกประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ประกอบด้วย จังหวัดสมุทรปราการ นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรสาคร โดยระบุว่า มีประชาชนบางกลุ่มทำให้กระทบกระเทือนสวัสดิภาพของสังคม ก่อให้เกิดสถานการณ์วุ่นวาย โดยอาศัยพระราชบัญญัติการบริหารราชการแผ่นดินในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2495 มาตรา 21 กับ 24 โดยให้มีผลตั้งแต่ 18 พฤษภาคม 2535

เวลา 01.05 น. สถานีโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทยได้ออกประกาศแต่งตั้งเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการบริหารราชการแผ่นดินในสถานการณ์ฉุกเฉิน

เวลา 01.15 น. สถานีโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทยได้ออกประกาศของปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ให้ปิดโรงเรียนในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการทุกโรงเรียนในเขตกรุงเทพฯ ปทุมธานี นนทบุรี ทุกโรงเรียนมีกำหนด 3 วัน

เวลา 01.30 น. สถานีโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทยได้ออกประกาศของกระทรวงมหาดไทย ห้ามไม่ให้มีการชุมนุมกันเกิน 10 คน ในเขตกรุงเทพมหานคร สมุทรปราการ นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรสาคร ตั้งแต่เวลา 00.30 น. วันที่ 18 พฤษภาคม เป็นต้นไป

เวลา 01.40 น. สถานีโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทยได้ออกประกาศค้ำประกันกระทรวงมหาดไทย ห้ามไม่ให้ผู้ใดโฆษณา หรือพิมพ์เอกสารอันกระทบกระเทือนต่อความมั่นคง หรือความปลอดภัยของราชอาณาจักร โดยอาศัยอำนาจตามประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน ผู้ใดฝ่าฝืนจะถูกลงโทษจับกุมเพื่อดำเนินการสอบสวนทันที

เวลา 02.00 น. สถานีโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทยได้ออกประกาศกองกำลังรักษาพระนคร ให้ประชาชนเลิกชุมนุมมั่วสุม เพราะอาจก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิต ทรัพย์สิน ขอให้ผู้มาชุมนุมมั่วสุมเลิกการชุมนุมโดยทันที ไม่เช่นนั้น กองกำลังรักษาพระนครจะใช้กำลังตำรวจทหาร เข้าระงับปราบปรามโดยเด็ดขาดเพื่อให้สถานการณ์เข้าสู่ภาวะปกติโดยเร็ว

เวลา 03.00 น. สถานีโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทยได้ออกประกาศว่า เหตุการณ์มีแนวโน้มรุนแรงมากยิ่งขึ้น ทั้งที่เจ้าหน้าที่ได้ปฏิบัติอย่างละมุนละม่อมเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความสูญเสียต่อประเทศชาติต่อไป ดังนั้น กองกำลังทหารบก ทหารเรือ ทหารอากาศ ตำรวจจึงจำเป็นต้องดำเนินการกวาดล้างผู้ก่อความไม่สงบ

เวลา 03.15 น. สถานีโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทยได้ออกประกาศว่า กลุ่มผู้ก่อการจลาจลนำโดยพลตรีจำลอง ได้พยายามพาหนะของทางราชการและประชาชนไม่น้อยกว่า 10 คัน เป็นผลให้เจ้าหน้าที่ตำรวจได้รับบาดเจ็บจำนวนหนึ่ง นอกจากนี้ยังเผาสถานีตำรวจนางเลิ้ง กับ กองกำกับการสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน พร้อมทั้งปล่อยผู้ต้องหา ทำลายทรัพย์สินของทางราชการและมีแนวโน้มว่า จะเข้ายึดทำลายสถานที่ราชการอื่น ๆ อีก ทางราชการจะระงับความรุนแรงโดยเร็วที่สุด

เวลา 03.20 น. สถานีโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทยได้ออกประกาศว่า กลุ่มผู้ก่อการจลาจลภายใต้การนำของพลตรีจำลอง ได้เข้ายึดกองกำกับการสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน กับ สถานีตำรวจนางเลิ้ง พร้อมกับบังคับให้เจ้าหน้าที่ตำรวจถอดเครื่องแบบและทำร้ายร่างกาย ทั้งที่เจ้าหน้าที่ตำรวจได้กราบเท้าผู้ก่อการจลาจลเพื่อร้องขอชีวิตก็ไม่ยอม

เวลา 03.35 น. สถานีโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทยได้ออกประกาศว่า เพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยโดยเร็ว ขณะนี้กองกำลังของทางราชการได้เข้าไปใกล้วังล้อมของผู้ก่อการจลาจลแล้ว จึงขอให้ผู้ก่อการจลาจลทำการสลายตัว โดยให้ผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องเดินทางกลับเคหสถานโดยด่วน

เวลา 04.05 น. สถานีโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทยได้ออกภาพข่าวเหตุการณ์จลาจลเป็นครั้งแรก โดยเป็นภาพข่าวที่มีการบิดเบือนข้อเท็จจริงอย่างเห็นได้ชัด โดยเนื้อหาข่าวระบุว่า ประชาชนได้ก่อการจลาจลที่บริเวณสะพานผ่านฟ้า ฝ่าลวดหนามเข้าสู่ถนนนครสวรรค์และถนนราชดำเนินนอก โดยพลตรีจำลองซึ่งยืนอยู่บนรถคันหนึ่ง ไม่ได้ห้ามปรามให้อยู่ในความสงบ กลุ่มผู้ก่อการจลาจลใช้ผ้าโพกหัวมีอักษรสีขาวโพกอยู่บนศรีษะ คนกลุ่มดังกล่าวได้เผาทำลายรถและสถานที่ราชการโดยขาดความยั้งคิด ทั้งนี้เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ได้ตอบโต้กลุ่มผู้จลาจลแต่อย่างใด เพียงรักษาการณ์อยู่ในที่ตั้งเท่านั้น เป็นผลให้เจ้าหน้าที่ ผู้สื่อข่าว และช่างภาพได้รับบาดเจ็บหลายราย ในการออกข่าวโทรทัศน์ครั้งนี้ ได้มีการตัดต่อภาพเพื่อให้ผู้ชมเข้าใจว่า ผู้ใช้ความรุนแรงคือกลุ่มผู้ชุมนุม โดยการสั่งการของพลตรีจำลองด้วย

เวลา 04.30 น. สถานีโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทยได้ประกาศว่า ขณะนี้กองกำลังของทางราชการ เช่น ทหารบก ทหารเรือ ทหารอากาศ ตำรวจและพลเรือน ได้กวาดล้างผู้ก่อความไม่สงบแล้ว ขอให้ประชาชนอย่าเดินทางเข้าไปยังบริเวณสะพานผ่านฟ้า และ อนุสาวรีย์ประชาธิปไตยอย่างเด็ดขาด เพื่อมิให้เป็นอุปสรรคในการรักษาความสงบเรียบร้อยของเจ้าหน้าที่ซึ่งจำเป็นต้องดำเนินการตามกฎหมายอย่างเฉียบขาด

เวลา 14.00 น. พลเอกสุจินดา คราประยูร นายกรัฐมนตรี ได้ออกประกาศทางสถานีโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทยมีใจความว่า

"ตนกับรัฐบาลพร้อมที่จะดำเนินการบรรเทาความเดือดร้อนของพี่น้องประชาชนอย่างสุดความสามารถ จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น พี่น้องประชาชนคงประจักษ์แล้วว่า ทางรัฐบาลและเจ้าหน้าที่ได้ใช้ความพยายามถึงที่สุดในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยความประนีประนอมซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของคนไทย แต่การปลุกปั่นยุยงของพลตรีจำลอง ศรีเมือง และบุคคลบางคนที่มีพฤติกรรมเป็นภัยต่อความมั่นคงของสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ทำให้เกิดเหตุการณ์น่าเศร้า

พลตรีจำลอง และ กลุ่มบุคคลที่นิยมความรุนแรงได้จัดการชุมนุมทางการเมืองหลายครั้ง มีพฤติกรรมหลายอย่างมุ่งปลุกปั่นยุยงให้ผู้ร่วมชุมนุมใช้ความรุนแรง เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ทางการเมือง ตนและเจ้าหน้าที่ได้พยายามผ่อนปรน โดยเห็นแก่ความสามัคคีและความสงบสุขภายในชาติ จนนำสู่การชุมนุมเมื่อค่ำ วันที่ 17 พฤษภาคม

ผู้นำการชุมนุมได้ตั้งความมุ่งหมายที่จะยกระดับการชุมนุมโดยสันติขึ้นสู่ความรุนแรงให้ได้ ในที่สุดได้ชักนำประชาชนที่มาร่วมชุมนุมให้เคลื่อนย้ายมาตามถนนราชดำเนิน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ซึ่งถนนราชดำเนินเป็นเส้นทางที่นำไปสู่สถานที่ราชการ และ เขตพระราชฐาน

ดังนั้น ในเวลา 12.30 น. ของวันที่ 18 พฤษภาคม ตนจึงจำเป็นต้องประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน และวิงวอนให้ผู้ชุมนุมยุติการดำเนินการรุนแรงและกลับไปชุมนุมที่สนามหลวงเหมือนเดิม แต่พลตรีจำลองไม่ยอม และเริ่มระดมปลุกปั่นผู้ชุมนุมหนักขึ้นไปอีก รัฐบาลไม่มีทางเลือกอย่างอื่น จึงต้องใช้กองกำลังทหารบก ทหารเรือ ทหารอากาศ ตำรวจ พลเรือน เข้ายุติเหตุการณ์รุนแรงจากผู้ชุมนุมครั้งนี้ จนกระทั่งเหตุการณ์ต่าง ๆ เริ่มคลี่คลายไปในทางที่ดีขึ้นตามลำดับ"

เวลา 16.00 น. สถานีโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทยได้ออกประกาศว่าขณะนี้ กองกำลังรักษาพระนครได้สลายกลุ่มก่อการจลาจลเรียบร้อยแล้ว โดยไม่เสียเลือดเนื้อแต่อย่างใด ขอให้พี่น้องประชาชนอย่าได้เข้ามาบริเวณสะพานผ่านฟ้า และ อนุสาวรีย์ประชาธิปไตยเป็นอันขาด เพราะเจ้าหน้าที่ต้องกวาดล้างพื้นที่ให้ปลอดภัยโดยเร็วที่สุด

จากลำดับเหตุการณ์ที่นำเสนอทางสถานีโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทยพบว่า ชาวโทรทัศน์ถูกใช้เป็นเครื่องมือของรัฐบาลในการบิดเบือนข้อเท็จจริงเหตุการณ์การชุมนุมที่เกิดขึ้น โดยสร้างภาพให้ผู้ร่วมชุมนุมเป็นผู้ก่อการจลาจล เป็นผู้เริ่มใช้ความรุนแรง รัฐบาลจึงจำเป็นต้องใช้ กองกำลังเข้ารักษาความสงบ

แต่ข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ ซึ่งรัฐบาลกำลังใช้กองกำลังทหาร ตำรวจ ที่มีอาวุธครบมือเข้าปราบปรามผู้ร่วมชุมนุมที่ไม่อาวุธ ได้ถูกเผยแพร่ออกสู่สาธารณชนผ่านทางโทรทัศน์ โดยเป็นแถลงการณ์ในนามประชาชนชาวไทยชี้แจงข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น แล่งการณ์ฉบับนี้ถูกส่งไปทางโทรทัศน์กระจายทั่วกรุงเทพฯ ในเวลาอันรวดเร็ว ในรูปแบบจดหมายลูกโซ่ (บันทึกภาพ คำพูด เหตุการณ์ ประวัติศาสตร์พฤษภาคมปี ,2535 หน้า 80)

นอกจากนั้น ภาพเหตุการณ์ที่กองทหารยิงปืนใส่ผู้ชุมนุม หรือ ทหารรุมทำร้ายประชาชนที่ไม่ทางสู้ก็ถูกถ่ายทอดโดยสำนักข่าวต่างประเทศ คือ CNN และ BBC เผยแพร่ไปทั่วโลก โดยในประเทศไทยขณะนั้น ผู้ที่สามารถรับชมได้คือ ผู้ที่ติดตั้งจานรับสัญญาณดาวเทียม และมีการบอกเล่าต่อ ๆ กันไปในกลุ่มผู้ชุมนุม

“แต่ฝรั่งมันไม่มีใครคุม CNN ไปได้ข่าวมา ไม่รู้ชื่อจากช่องไหนนะ แต่ช่อง 9 เอามาออกต่อ ผมไม่ทราบว่าเขาคุมกันยังไง แต่จำได้ว่า ภาพของ CNN มันหลุดออกมาจากช่อง 9 หัวหน้าข่าวช่อง 9 คุณพฤษ์ อุปถัมภานนท์ ถูกทหารเอาเป็นตบ”

(พิสิฐ กิริติการกุล , สัมภาษณ์ , 17 มกราคม 2548)

หลังเหตุการณ์สงบลง เหตุการณ์บิดเบือนข่าวของชาวโทรทัศน์ที่ปรากฏสร้างความไม่พอใจให้กับประชาชนจำนวนมาก จึงเกิดกระแสเรียกร้องให้มีการจัดตั้งสถานีที่นำเสนอข่าวสารอย่างเสรี เพราะไม่ต้องการให้มีการใช้อำนาจรัฐบิดเบือนและปกปิดชาวโทรทัศน์อีกต่อไป เพราะสถานีโทรทัศน์ทุกช่องในขณะนั้นตกอยู่ในการควบคุมของอำนาจรัฐทั้งสิ้น

กระแสเรียกร้องของประชาชนทำให้ รัฐบาล นายอานันท์ ปันยารชุน ได้เปิดโอกาสให้ บริษัทเอกชนเข้าประมูลจัดตั้งสถานีโทรทัศน์เสรีสถานีแรกของไทย ที่ปราศจากการควบคุมของนักการเมืองและข้าราชการประจำ โดยกำหนดนโยบายให้ “มืออาชีพ” เข้ามาเป็นผู้จัดทำรายการโทรทัศน์ โดยในสัญญากำหนดให้มีเนื้อหาข่าวและสาระประมาณ 70% ของรายการ ส่วนด้านบันเทิงมีไม่เกิน 30% เพื่อเป็นตัวถ่วงดุลกับสถานีโทรทัศน์ที่ถูกควบคุมโดยรัฐบาลและกองทัพที่มีในขณะนั้น

ผลการประมูล บริษัท สยามทีวี แอนด์ คอมมิวนิเคชั่น จำกัด (ภายหลังเปลี่ยนชื่อเป็น บริษัท สยาม อินโฟเทคเนอโลยี จำกัด) ซึ่งเป็นกลุ่มบริษัทภายใต้การนำของธนาคารไทยพาณิชย์ และ สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ เป็นผู้ชนะการประมูล โดยบริษัทฯ ได้เสนอผลตอบแทนให้รัฐเป็นจำนวนสูงสุด คือ 25,000 ล้านบาท ทำให้เกิดการก่อตั้งสถานีโทรทัศน์แห่งใหม่ของประเทศไทย คือ สถานีโทรทัศน์ไอทีวี (ITV – Independent Television) ซึ่งเป็นสถานีโทรทัศน์แห่งแรกในประเทศไทยที่ทำการแพร่ภาพออกอากาศในย่านความถี่ UHF โดยมีการทำสัญญาอย่างเป็นทางการใน วันที่ 3 กรกฎาคม 2538 และ เริ่มออกอากาศแพร่ภาพเป็นครั้งแรกใน วันที่ 1 กรกฎาคม 2539